

**UCHWAŁA NR XXXIX/286/2014
RADY GMINY ZANIEMYŚL**

z dnia 15 września 2014 r.

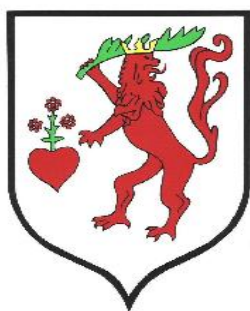
w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Zaniemyśl na lata 2014–2017

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U.z 2013r., poz. 594 ze zm.) oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. Nr 162 poz. 1568 ze zm.) **Rada Gminy Zaniemyśl uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2014– 2017 dla gminy Zaniemyśl, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zaniemyśl.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.



GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2014 – 2017

Spis treści :

1. Wstęp	str. 3
2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami	str.4
3. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami	str. 4
4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego	str. 4
4.1. Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce	str. 4 - 5
4.2. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego	str. 5 - 6
4.3. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego	str. 6
4.4. Program opieki nad zabytkami dla województwa wielkopolskiego	str. 6 - 7
5. Uwarunkowania wewnętrzne dziedzictwa kulturowego	
5.1. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	str. 7 str. 7 - 9
5.2. Uwarunkowania wynikające z Planu Odnowy Miejscowości	str. 9 - 11
5.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	str. 11 - 15
5.4. Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji Kryzysowych dla Gminy Zaniemyśl	str. 15 - 16
6. Zasoby zabytków w Gminie Zaniemyśl	str. 16
6.1. Obiekty zabytkowe nieruchome (wpisane do rejestru zabytków)	str. 16 - 17
6.2. Obiekty zabytkowe nieruchome z terenu Gminy Zaniemyśl (wykaz obiektów przeznaczonych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków – przed weryfikacją)	str. 17 - 26
6.3. Określone zespoły wyposażenia	str. 26
6.4. Krajobraz kulturowy (obszarowe wpisy do rejestru zabytków, parki, krajobrazowe – wykaz) oraz pomniki przyrody	str. 27 - 32
6.5. Zestawienie stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych i wpisanych do rejestru zabytków, krótka analiza chronologiczna	str. 33 - 34
6.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru	str. 34
6.5.2. Spis stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków archeologicznych Gminy Zaniemyśl	str. 35 – 44
7. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i archeologicznego	str. 45
7.1. Najcenniejsze zabytki na terenie gminy	str. 45 - 47
8. Stan zachowania zabytków	str. 47
8.1. Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków	str. 47 - 48
8.2. Stanowiska archeologiczne	str. 48
8.3. Zagrożenia dla zabytków nieruchomych	str. 49
8.4. Zagrożenia dla zabytków archeologicznych	str. 49
9. Plany inwestycyjne wg Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zaniemyśl	str. 50 - 51
9.1. Założenia inwestycyjne w zakresie rewitalizacji terenów ogólnodostępnych	str. 51 - 52
10. Założenia programowe	str. 52 - 53
11. Realizacja Gminnego Programu	str. 53
11.1. Źródła finansowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	str. 53 - 56
11.2. Określenie sposobów realizacji poszczególnych celów Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	str. 56 - 57
11.3. Monitoring działania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami	str. 57

1. Wstęp

Krajobraz kulturowy powstał w wyniku rozwoju cywilizacyjnego i dalej jest kształtowany. Dla zapewnienia skuteczności działań związanych z ochroną i kształtowaniem dziedzictwa kulturowego niezbędne jest uznanie, że ochrona dziedzictwa kulturowego jest ważnym interesem publicznym i stanowi stały element zrównoważonego rozwoju. Należy dążyć do utrzymania i eksponowania jego wartości, obejmując kompleksowo zagadnienia zarówno ochrony dziedzictwa kulturowego jak i środowiska przyrodniczego, a także odbudowy krajobrazów, które ucierpiały wskutek rozwoju. Nawiązywanie do dziedzictwa kultury poprzednich pokoleń to również bogaty potencjał, z którego można korzystać dla budowania mocnego poczucia przynależności i pogłębiania lokalnej i ponadlokalnej tożsamości, a więc nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego.

Zabytek – w języku potocznym jest to każdy wytwór działalności człowieka, będący świadectwem minionej epoki (*pamiątką przeszłości*), posiadający wartość historyczną, artystyczną, naukową lub emocjonalną, przy czym kryterium czasu powstania, choć najważniejsze, nie przesądza o zdefiniowaniu zabytku.

Gmina Zaniemyśl zajmuje południowo – zachodnią część powiatu, a miejscowość Zaniemyśl znajduje się w jej centralnej części. Teren gminy ma zróżnicowany charakter, można ją podzielić na dwie wyraźnie wyodrębniające się części, które wynikają z uwarunkowań przyrodniczych tj. północno – wschodnią połowę jej obszaru stanowi równina użytkowana rolniczo, w zasadzie bezleśna, z równomiernie rozmieszczonymi wsiami. Południowo – zachodnią część zajmują tereny o zróżnicowanej rzeźbie, w znacznym stopniu zalesione, z wyraźnie wyodrębniającą się Rynną Jezior Kórnicko – Zaniemyskich, wokół których koncentruje się osadnictwo.

Dzieje Zaniemyśla sięgają XII w., gdy na skrzyżowaniu szlaków z Poznania do Wrocławia oraz z Gniezna do Głogowa została założona wieś Niezamyśl. Pierwsza wzmianka o kościele parafialnym w tym miejscu pochodzi z 1239r. W 1331r. wieś zostaje spalona podczas najazdu krzyżackiego. Po powstaniu w XV w. folwarku pańszczyźnianego przez XVI i XVII w. Niezamyśl pozostawał typową wsią folwarczną gospodarki pańszczyźnianej 21 maja 174r. król August III przywilejem zezwolił na założenie Zaniemyśla i nadał mu prawa miejskie. Nowe miasto powstało na północ od wsi Niezamyśl i wkrótce połączyło się z nią w jedną całość z odrębnym rozplanowaniem. Miasto stało się szybko znaczącym ośrodkiem rzemieślniczym i handlowym. W mieście znajdowały się kościoły – katolicki i ewangelicki oraz szkoła ewangelicka. Józef Jaraczewski przekazał w 1815 roku wyspę na jeziorze Raczyńskim (zwana niegdyś „Grunt”) w dożywocie Edwardowi Raczyńskiemu i od tego momentu nosi nazwę „Wyspa Edwarda”. Wzniesiono na niej drewniany domek oraz założono romantyczny park. Upadek przemysłu sukienniczego na początku XIX w. spowodował zahamowanie rozwoju miasta. W latach 1840 – 1842 zbudowano kościół neogotycki, który powstał dzięki fundacji Edwarda Raczyńskiego. Dawny kościół drewniany został rozebrany w 1840 roku. Na jego miejscu obecnie znajduje się park proboszczowski. W drugiej połowie XIX w. połączono miasto Zaniemyśl z wsią Niezamyśl w jedną całość pod nazwą Zaniemyśl. Posiada układ urbanistyczny o zachowanym pierwotnym wydłużonym założeniu przestrzennym, wzdłuż osi północny – zachód – południowy wschód, tworzonych przez ulicę Poznańską i Raczyńskiego, z rynkiem na północy i kościołem na południu. Zabudowa składa się głównie z domów parterowych i jednopiętrowych. Najstarsze domy pochodzą z końca XVIII w. Większość budynków mieszkalnych zbudowanych w końcu XIX w. oraz w XX w. jest w zadawalającym stanie technicznym, prowadzone są w nich bieżące naprawy i remonty. W najgorszej sytuacji są budynki powstałe w końcu XVIII w. oraz w 1 połowie wieku XIX w. – parterowe, nakryte dwuspadowymi dachami, typowe dla małomiasteczkowej architektury.

2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Podstawę prawną sporządzenia gminnego planu opieki nad zabytkami stanowi *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z 2003 roku)*. Powyższa ustawa częściowo wiąże się m.in. z ustawą z dnia 11 lipca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*Dz. U. Nr 80, poz. 717 z póź. zm.*). Ustawa wprowadza obowiązek sporządzenia przez samorządy wojewódzkie, powiatowe oraz gminne programów opieki nad zabytkami. Zgodnie z art. 87 ust. 3 w/w ustawy Wójt Gminy sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami, który następnie podlega uchwaleniu przez Radę Gminy po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Program ogłaszany jest w Wielkopolskim Dzienniku Urzędowym. Z realizacji programu Wójt Gminy sporządza, co dwa lata, sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy.

Program ten jest drugim opracowaniem tego typu. Pierwszy Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Zaniemyśl na lata 2010 – 2013 został uchwalony przez Radę Gminy Zaniemyśl dnia 29 marca 2010r. – uchwała Nr XXXI/241/2010, uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 116. Program został sporządzony zgodnie z zaleceniami Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Główne cele programów opieki nad zabytkami :

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

4. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony dziedzictwa kulturowego

4.1 Uwarunkowania prawne ochrony i opieki nad zabytkami w Polsce

Obowiązujące uregulowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami wynikają z :

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.) tj. *art. 5, art. 6 ust. 1 i art. 86;*

- Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.) tj. art. 3, 4, 6, 7, 16 ust. 1, art. 17, 18, 19, 20, 21, 22 oraz art. 89;
- Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594 ze zm.) tj. art. 7 ust. 1 pkt 9;
- Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012r. Nr 647 ze zm.);
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.);
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z ze zm.);
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 zezm.);
- Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010r. Nr 102, poz. 651 ze zm.);
- Ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012r., Nr 406 ze zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010r., Nr 234, poz. 1536 ze zm.).

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach i w bibliotekach określa:

- Ustawa z dnia 21 listopada 1996r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5 poz. 24 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012r. Nr 642 ze zm.).

Ochronę materiałów archiwalnych regulują przepisy:

- Ustawy z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2011r. Nr 123, poz. 698 ze zm.).

4.2. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020 została opracowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, a przyjęta przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dnia 19 grudnia 2005 roku. Określa ona uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa wielkopolskiego i stanowi podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przez co ma bezpośredni wpływ na zachowanie i podstawę krajobrazu kulturowego. Głównym celem Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego jest

- wzrost znaczenia i zachowania dziedzictwa kulturowego. Dziedzictwo kulturowe w rozwoju Wielkopolski pełni kilka funkcji, jest czynnikiem integracji społecznej, stanowi instrument promocji regionu oraz przyczynia się do rozwoju gospodarczego, gdyż może być bazą dla turystyki i usług kulturalnych. Ważnym, szczególnie elementem tego dziedzictwa jest wielkopolska kultura przedsiębiorczości,
- poprawa jakości przestrzeni województwa, system edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców – ma być realizowany przy pomocy celów strategicznych operacyjnych. Najważniejsze znaczenie dla dziedzictwa kulturowego ma cel strategiczny.

Cel ten realizowany będzie przede wszystkim poprzez :

- inwestycje w instytucje kultury
- ochronę dorobku kulturowego
- wsparcie działań powiększających dorobek kulturalny regionu

- o promocję aktywności kulturalnej mieszkańców

Cel generalny sformułowany w *Strategii* brzmi : poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców.

4.3. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego został uchwalony w dniu 26 listopada 2001 r. przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego (Uchwała nr XLII/628/2001). Jest to dokument planowania strategicznego określający działania, za pomocą których samorząd województwa wpływa na rozmieszczenie funkcji terenów w przestrzeni i ich wzajemne powiązanie. Za cel przewodni przyjęto doprowadzenie do zrównoważonego rozwoju całego terytorium województwa poprzez tworzenie m.in. ładu przestrzennego, ekonomicznego i ekologicznego. Ład przestrzenny wyrażający się dążeniem do harmonijności i proporcjonalności wszystkich elementów środowiska człowieka, który można uzyskać przez realizowanie następujących zasad stosowanych w czasie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w aspekcie szeroko rozumianej ochrony zasobów kulturowych:

- ochrona dziedzictwa kulturowego, tożsamości i tradycyjnych elementów środowiska (zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty przestrzenne, panoramy, tereny zielone, tereny otwarte)
- respektowanie wytycznych konserwatorskich nie tylko w przypadku obiektów objętych ochroną ale także w przypadku zagospodarowania zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
- wykorzystanie atutów wynikających z ukształtowania terenu, osi widokowych, panoram,
- w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego kładzenie nacisku na harmonijne komponowanie nowej architektury w historyczną zabudowę w obszarach śródmiejskich oraz w pobliżu terenu o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych,
- podejmowanie opracowań dotyczących rewaloryzacji zabytkowych dzielnic.

Plan zagospodarowania województwa wielkopolskiego określa zasady kształtowania przestrzeni zarówno miejskiej jak i wiejskiej, ochronę charakterystycznych układów ruralistycznych, zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, zabytkowych budynków mieszkalnych, gospodarskich, użyteczności publicznej oraz pozostałych elementów typowych dla architektury wiejskiej (przydrożne krzyże, kapliczki). W przypadku kształtowania przestrzeni miejskiej przyjęto ochronę dziedzictwa kulturowego

4.4. Program opieki nad zabytkami dla województwa wielkopolskiego

Wielkopolski Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2013 - 2016 został uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dnia 28 października 2013 roku. Zadaniem podstawowym Samorządu Województwa Wielkopolskiego jest zapewnienie prawidłowego stanu zachowania obiektom zabytkowym – nieruchomym, ruchomym i archeologicznym znajdującym się w jego władaniu.

Założenia Programu obejmują :

- działania zmierzające do poprawy stanu zachowania zabytków,
- ochronę zabytków z uwzględnieniem krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków,
- promocję dziedzictwa kulturowego województwa wielkopolskiego,
- upowszechnianie wiedzy o regionie

5. Uwarunkowania wewnętrzne dziedzictwa kulturowego

5.1. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zaniemyśl (Uchwała Nr XXXIII/212/2002 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 9 września 2002 roku, Uchwała Nr XXVIII/216/2009 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 28 grudnia 2009r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zaniemyśl ze zmianami) stanowi kolejną formę ochrony obiektów zabytkowych i obszarów zabytkowych.

Według art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:
 - 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
 - 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
 - 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
 - 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
 - 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
 - 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
 - 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
 - 8) stanu prawnego gruntów;
 - 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
 - 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
 - 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
 - 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
 - 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
 - 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
- w studium określa się w szczególności:
 - 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
 - 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
 - 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
 - 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
 - 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
 - 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;

- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271);
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.”

Ponadto opracowano również **Strategię Rozwoju Gminy Zaniemyśl na lata 2004 – 2015 (Uchwała Nr XV/116/2004 rady Gminy Zaniemyśl z dnia 28 czerwca 2004r.)**. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią trwałe i istotny element struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy. Zaniemyśl jest Gminą o stosunkowo bogatym środowisku kulturowym, choć grupa najcenniejszych zabytków, wpisanych do rejestru zabytków, nie jest zbyt liczna. Na obszarze Gminy znaczącymi wartościami środowiska przyrodniczego wpływającymi na jego stabilność są obszary o niedużym przekształceniu szaty roślinnej, sieci rzecznej, rzeźby terenu. Obejmują one obiekty i obszary o dużej wartości przyrodniczej, prawnie chronione. Należą do nich : pomniki przyrody (dęby szypułkowe, grupa drzew na wyspie Edwarda, aleja grabowa i głąz narzutowy). Ochrona dziedzictwa kulturowego ma na celu sprzyjanie rozwojowi kultury oraz wspomaganie aktywności ekonomicznej regionów poprzez dywersyfikację możliwości zatrudnienia oraz promocję integracji społecznej. Gwarancją skutecznej ochrony dziedzictwa kulturowego w systemie wolnorynkowym jest umiejętne powiązanie dziedzictwa ze sferą gospodarczą.

Zapewnią to takie działania, jak :

- wprowadzenie funkcji hotelowej do pałaców, dworów, obiektów podworskich, folwarcznych, z możliwością organizowania konferencji, różnorodnych imprez kulturalnych i przystosowanie parków oraz ogrodów do potrzeb rekreacji turystów,
- dbając o utrzymanie specyficznego wizerunku, indywidualnych cech, kultywowanie dawnych zwyczajów, kuchni regionalnej,
- uruchamianie punktów informacji o regionie wraz z ekspozycją i sprzedażą wydawnictw, map i folderów, lokalnych wyrobów – pamiątek, przetworów spożywczych w zajazdach, barach przydrożnych, a także w obiektach wolnostojących, zabytkach techniki, np. młynach wodnych, kuźniach.

Ważnym priorytetem w zakresie dziedzictwa kulturowego jest nie tyle ochrona tego co pozostało po naszych przodkach, ale również wzbogacanie zasobów o nowe wartości oraz czynności opiekuńcze. Działania zmierzające do ochrony i poprawy stanu środowiska kulturowego winny być rozłożone na lata, wzajemnie się uzupełniać.

Do głównych obszarów tego działania należą :

- wsparcie dla rozbudowy, adaptacji i modernizacji obiektów o podstawowym znaczeniu dla kultury narodowej i regionalnej, szczególnie dotyczy to obiektów znajdujących się w rejestrach zabytków,
- wzrost znaczenia kultury jako czynnika wpływającego na dywersyfikację i zwiększenie zatrudnienia, poziom życia mieszkańców, rozwój społeczno-gospodarczy,
- ułatwienie dostępu do kultury.

Istotnym elementem jest także pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą. W ramach tego należy wesprzeć projekty związane z tworzeniem oddolnych lokalnych programów rozwoju i odnowy wsi.

5.2. Uwarunkowania wynikające z Planu Odnowy Miejscowości

Plan Odnowy Miejscowości Zaniemyśl (Uchwała XIII/103/2008 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 31 marca 2008r.) - beneficjentem tego działania są gminy, instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego, kościoły lub inne związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe o statucie organizacji pożytku publicznego. Pomoc jest udzielana na operacje realizowaną w miejscowości należącej do :

- do gmin wiejskich lub
- miejsko - wiejskich z wyłączeniem miast powyżej 5 tysięcy mieszkańców,
- miejscowości należących do gmin miejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tysięcy mieszkańców.

Realizacja powyższego działania ma na celu:

1. podniesienie standardu życia i pracy na wsi
2. podniesienie atrakcyjności turystycznej
3. wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
4. zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
5. rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Pomoc polega na refundacji kosztów kwalifikowanych poniesionych w celu:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne, w szczególności świetlic i domów kultury;
2. budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, służących do użytku publicznego,
3. zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów,
4. związanych z kształtowaniem centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego,
5. urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,

6. budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej,
7. zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości,
8. rewitalizacji budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, użytkowanych na cele publiczne, oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,
9. zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne,
10. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w szczególności pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn,
11. odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków,
12. wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości.

Planu Odnowy Miejscowości Kępa Wielka na lata 2008 – 2015 (Uchwała XVI/129/2008 Rady Gminy Zaniemyśl z dnia 8 września 2008r.) - beneficjentem tego działania są gminy, instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego, kościoły lub inne związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe o statucie organizacji pożytku publicznego. Pomoc jest udzielana na operacje realizowaną w miejscowości należącej do:

- do gmin wiejskich lub
- miejsko-wiejskich z wyłączeniem miast powyżej 5 tysięcy mieszkańców,
- miejscowości należących do gmin miejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tysięcy mieszkańców,.

Realizacja powyższego działania ma na celu:

- podniesienie standardu życia i pracy na wsi
- podniesienie atrakcyjności turystycznej
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej
- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych
- rozwój tożsamości społeczności wiejskiej i zachowanie dziedzictwa kulturowego.
- promowanie terenów wiejskich

Wspierane będą projekty w zakresie :

- budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
- kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
- budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
- zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;

- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
- kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

5.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy

Nr uchwały	Streszczenie - krótki opis planu	Data uchwalenia	Data publikacji
Uchwała Nr XXII/130/96	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Zaniemyśl ul. Nowa	30.09.1996r.	16.12.1996r. (Dz. Urz. Woj. Pozn., Nr 29, poz. 347)
Uchwała Nr XXII/1129/96	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych i zabudowy letniskowej w Jeziorach Małych	30.09.1996r.	16.12.1996r. (Dz. Urz. Woj. Pozn., Nr 29, poz. 346)
Uchwała Nr XXVI/161/97	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Łęknie	17.02.1997r.	14.03.1997r. (Dz. Urz. Woj. Pozn., Nr 5, poz. 31)
Uchwała Nr XXVI/163/97	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i działalności gospodarczej w Zaniemyślu rejon ul. Sosnowej	17.02.1997r.	14.03.1997r. (Dz. Urz. Woj. Pozn., Nr 5, poz. 33)
Uchwała Nr XXVI/162/97	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkalno-letniskowej w Zaniemyślu przy ul. Raczyńskiego	17.02.1997r.	14.03.1997r. (Dz. Urz. Woj. Pozn., Nr 29, poz. 32)
Uchwała Nr XXVI/160/97	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy letniskowej w Zwoli	17.02.1997r.	14.03.1997r. (Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 5, poz. 30)
Uchwała Nr XXXIII/200/97	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy letniskowo-mieszkaniowej Jezioro Małe, gm. Zaniemyśl	28.11.1997r.	19.12.1997r. (Dz. Urz. Woj. Pozn., Nr 27, poz. 237)

Uchwała Nr IX/76/2003	Zmiana ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy letniskowo-mieszkaniowej Jeziory Małe, gm. Zaniemyśl	27.10.2003r.	11.12.2003r. (DUWW Nr 191, poz. 3551)
Uchwała Nr XXVI/230/2005	II zmiana ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy letniskowo-mieszkaniowej Jeziory Małe, gm. Zaniemyśl	27.12.2005r.	22.03.2006r. (DUWW Nr 38, poz. 1022)
Uchwała Nr XXXV/213/98	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego - jednorodzinne i terenów rekreacyjnych w Zaniemyślu, rejon ul. Raczyńskiego	27.02.1998r.	31.03.1998r. (DUWPozn., Nr 5, poz. 60)
Uchwała Nr XXXIII/209/2002	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Zaniemyśl” – ul. św. Wawrzyńca”	09.09.2002r.	04.10.2002r. (DUWW Nr 120, poz. 3357)
Uchwała Nr XXXV/212/98	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru aktywizacji gospodarczej w miejscowości Zaniemyśl – Łękno	27.02.1998r.	31.03.1998r. (DUWPozn., Nr 5, poz. 59)
Uchwała Nr IX/75/2003	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru aktywizacji gospodarczej w miejscowości Zaniemyśl – Łękno	27.10.2003r.	11.12.2003r. (DUWW Nr 191, poz. 3550)
Uchwała Nr IV/27/99	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy letniskowej we wsi Zwola	8.02.1999r.	1999r. (DUWW Nr 7, poz. 125)
Uchwała Nr IX/64/99	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy letniskowej – „Cukrownia” w Zwoli, gm. Zaniemyśl	13.09.1999r.	20.10.1999r. (DUWW Nr 73, poz. 1442)
Uchwała Nr XIII/89/2000	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „ZWOLA-III” gmina Zaniemyśl	14.02.2000r.	2000r. (DUWW Nr 33, poz. 384)
Uchwała Nr XIX/119/2000	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych	30.10.2000r.	30.11.2000r. (DUWW Nr 83,

	„ZWOLA IV”		poz. 1104)
Uchwała Nr XXIX/185/2002	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej we wsi Jeziory Małe, gm. Zaniemyśl	25.02.2002r.	18.04.2002r. (DUWW Nr 52, poz. 1517)
Uchwała Nr XXXII/198/2002	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru rekreacyjno-letniskowego przy ul. Plażowej w Zaniemyślu	24.06.2002r.	22.08.2002r. (DUWW Nr 108, poz. 3024)
Uchwała Nr XXXIII/206/2002)	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „ZWOLA V”	09.09.2002r.	04.10.2002r. (DUWW Nr 120, poz. 3354)
Uchwała Nr XXVIII/212/2013	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Zwola – V”	24.06.2013r.	21.08.2013r. (DUWW, poz. 4975)
Uchwała Nr XXXIII/207/2002	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „ZWOLA – VI”	09.09.2002r.	04.10.2002r. (DUWW Nr 120, poz. 3355)
Uchwała Nr XXXIII/208/2002	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „ZWOLA – VII”	09.09.2002r.	04.10.2002r. (DUWW Nr 120, poz. 3356)
Uchwała Nr VII/64/2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu usług, położonego przy ul. Leśnej w Zaniemyślu	23.06.2003r.	03.10.2003r. (DUWW Nr 156, poz. 2939)
Uchwała Nr IX/77/2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowej w Łęknie, gm. Zaniemyśl	27.10.2003r.	11.12.2003r. (DUWW Nr 191, poz. 3552)
Uchwała Nr IX/78/2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowo-letniskowej w Lubonieczku, gm. Zaniemyśl	27.10.2003r.	11.12.2003r. (DUWW Nr 191, poz. 3553)
Uchwała Nr IX/79/2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowo-letniskowej, obejmujący działki nr ewid. 109/3	27.10.2003r.	11.12.2003r. (DUWW Nr 109, poz. 3554)

	i 109/4 w Zwoli, gm. Zaniemyśl		
Uchwała Nr IX/80/2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy mieszkaniowo-letniskowej, obejmujący działki nr ewid. 159/14, 156 w Zwoli, gm. Zaniemyśl	27.10.2003r.	11.12.2003r. (DUWW Nr 191, poz. 3555)
Uchwała Nr XXVI/229/05	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego korytarza gazociągu wysokiego ciśnienia DN250 – odcinek w gminie Zaniemyśl, na gruntach miejscowości: Kępa Wielka, Zwola, Zaniemyśl, Łękno i Jezioro Wielkie	27.12.2005r.	21.02.2006r. (DUWW Nr 28, poz. 706)
Uchwała Nr XXII/206/2005	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Chmielniki” w Zaniemyślu	27.06.2005r.	26.08.2005r. (DUWW Nr 131, poz. 3660)
Uchwała Nr XXVI/206/2009	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu mieszkaniowo-letniskowego w Zwoli, gm. Zaniemyśl	19.10.2009r.	17.12.2009r. (DUWW Nr 227, poz. 4018)
Uchwała Nr XXVI/197/2009	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych przy ul. Raczyńskiego w Zaniemyślu	19.10.2009r.	28.12.2009r. (DUWW Nr 228, poz. 4041)
Uchwała Nr XXVII/212/2009	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej w miejscowości Lubonieczek, gm. Zaniemyśl	30.11.2009r.	26.02.2010r. (DUWW Nr 37, poz. 930)
Uchwała Nr XXVIII/217/2009	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru powierzchniowej eksploatacji kruszywa w miejscowości Zofiówka, gm. Zaniemyśl	28.12.2009r.	15.03.2010r. (DUWW Nr 48, poz. 1114)
Uchwała Nr XXX/227/2010	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo-letniskowej w Jeziorach Małych, gm. Zaniemyśl	22.02.2010r.	20.05.2010r. (DUWW Nr 101, poz. 1906)
Uchwała Nr XXXI/233/2010	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru zabudowy letniskowo-mieszkaniowej w	29.03.2010r.	15.06.2010r. (DUWW Nr 116, poz.

	Jeziarach Małych (obręb geodezyjny Łękno, gm. Zaniemyśl		2175)
Uchwała Nr XXXI/232/2010	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla przeprowadzenia gazociągu wraz z infrastrukturą towarzyszącą – zagospodarowanie złóż gazu w rejonie Środy Wlkp. – w gm. Zaniemyśl	29.03.2010r.	15.06.2010r. (DUWW Nr 117, poz. 2198)
Uchwała Nr XXIII/172/2012	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy zagrodowej i obszaru rolniczego, położonych w miejscowości Śnieciska	28.12.2012r.	27.03.2013r. (DUWW poz. 2517)

 Uchwały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Zaniemyśl.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planach miejscowych określa się obowiązkowo zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a także granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów. Dokumenty te uwzględniają wszelkie aspekty związane z ochroną zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.

5.4. Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Gminy Zaniemyśl

Z oceny zagrożenia Gminy Zaniemyśl wynika, że największym zagrożeniem będzie konflikt zbrojny, mniejszym są sytuacje kryzysowe czasu pokoju. Jednak należy liczyć się z możliwością wystąpienia:

- powodzi,
- pożarów przestrzennych stanowiących poważne zagrożenie dla parków,
- pożarów punktowych stanowiących zagrożenie dla każdego obiektu,
- wichury, huraganu,
- kradzieży, włamań, rabunku, aktów wandalizmu

W celu ochrony lub minimalizacji strat na wypadek konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowych planuje się szereg przedsięwzięć planistyczno – organizacyjnych mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem. Przedsięwzięcia te będą realizowane na etapie:

1. Zapobieganie i prowadzenie prac przygotowawczych obejmujące w szczególności:
 - opracowanie planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych,
 - kontrolę i doskonalenie stanu technicznego zabytków,
 - instalowanie i utrzymywanie w sprawności urządzeń i systemów zabezpieczenia zabytków, w tym sygnalizacji wykrywania i alarmowania,

- wykonanie ewidencji i dokumentacji zabytków podlegających ochronie,
 - projektowanie i wykonywanie inżyniersko – technicznych prac zabezpieczających przy zabytkach.
2. Podwyższenie gotowości.
 3. Reagowanie – czyli prowadzenie akcji ratowniczej oraz udzielanie pomocy jednostkom ratowniczo – gaśniczym
 4. Zabezpieczenie i dokumentowanie.

6. Zasoby zabytków w Gminie Zaniemyśl

6.1. Obiekty zabytkowe nieruchome (wpisane do rejestru zabytków)

1. Czarnotki

Zespół dworski:

Dwór XVIII –XIX, XX w. (2634/A z dnia 26.11.1997r.)

Oficyna (2634/A z dnia 26.11.1997r.)

Własność – Skarb Państwa, dysponent Agencja Nieruchomości Rolnych

2. Jeziory Wielkie

Zespół dworski XVII – XVIII w. : Dwór (2540/A z dnia 29.06.1960r.)

Własność – osoba prywatna

3. Łękno

Zespół pałacowy 2 połowa XIX w. : Pałac (1439/A z dnia 12.04.1973r.)

Własność – Powiat Średzki, trwały Zarząd – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Środzie Wlkp.

4. Mądre

Kościół parafialny p.w. św. Jadwigi Śląskiej 1896 – 97r. (2625/A z dnia 29.08.1997r.)

Cmentarz Przykościelny (2625/A z dnia 29.08.1997r.)

Własność – Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jadwigi Śląskiej, Mądre

5. Placzki

Zespół dworski XIX w. : Dwór (2294/A z dnia 14.12.1993r.)

Własność – Rolniczy Kombinat Spółdzielczy Śnieciska, ul. Parkowa 1

6. Polwica

Zespół dworski połowa XIX w. : Dwór (2280/A z dnia 19.10.1993r.)

Własność – Skarb Państwa, dysponent Agencja Nieruchomości Rolnych

7. Śnieciska

Kościół p.w. św. Marcina 1767r. (2443 z dnia 22.12.1932r.)

Własność – Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina, Śnieciska

8. Zaniemyśl

Kościół p.w. św. Wawrzyńca, 1840r. (824/A z dnia 03.02.1970r.)

Własność – Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca, Zaniemyśl

Kościół poewangelicki, obecnie rzymsko – katolicki p.w. Niepokalanego Serca NMP, 1854r. (2593/A z dnia 10.06.1996r.)

Własność – Parafia Rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Serca NMP, Zaniemyśl

Zespół dworski (na Wyspie Edwarda Raczyńskiego) : Dwór „ szwajcarski ”, 1815 – 25r. (2503/A z dnia 11.12.1953r.)

Własność – Gmina Zaniemyśl

6.2. Obiekty zabytkowe nieruchome z terenu Gminy Zaniemyśl (wykaz obiektów przeznaczonych do wpisu do Gminnej Ewidencji Zabytków – przed weryfikacją)

Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami powstał gminny program opieki nad zabytkami. Gminna Ewidencja Zabytków musi być wykonana na zgodzie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej, gminnej ewidencji zabytków (Dz. U. Nr 113, poz. 661). Na terenie gminy Zaniemyśl znajdują się obiekty zabytkowe, które zostały wpisane do rejestru zabytków. W programie nie wymienia się obiektów kwalifikowanych do zabytku (jest ich wiele).

Bożydar

1. obora w zagrodzie Nr 5 – murowana, 4 ćw. XIX w.
2. dom Nr 10, murowany, 1937r.
3. dom Nr 16, murowany, pocz. XX w.
4. dom murowany, Nr 17, pocz. XX w.

Czarnotki

5. szkoła – murowana Nr 47a, pocz. XX w.
6. zespół dworsko – folwarczny :
 - a. dwór – murowany (2634/A), po połowie XIX w.
 - b. oficyna – murowana dobudowana do dworu, około 1870r
 - c. park krajobrazowy (**1764/A**), 2 połowa XIX w.
folwark:
 - d. stajnia murowana, 3 ćw. XIX w.
 - e. chlewnia murowana, 1851r.
 - f. kurnik szachulcowy, koniec XIX w.
 - g. powozownia murowana, 3 ćw. XIX w.
 - h. stalmacharnia i kuźnia murowana, 4 ćw. XIX w
 - i. brama folwarku murowana, koniec XIX w.
 - j. 2 dwojaki – obecnie domy murowane Nr 49 i 50, 2 dekada XX w.
 - k. dwojak – obecnie dom murowane Nr 51, 1911r.
 - l. dwojak – obecnie dom murowany Nr 52, 1914r.
7. zagroda Nr 15:
 - a. dom murowany, 4 ćw. XIX w.

- b. obora murowana, 4 ćw. XIX w.
8. zagroda:
- a. dom murowany, 1909r.
 - b. obora murowana, 1910r.
 - c. chlew murowany, 1938r.
 - d. stodoła murowana, 1918r.
9. dom murowany Nr 11, 1896r.
10. dom murowany, Nr 18, 1 ćw. XX w.
11. dom murowano – szachulcowy, Nr 41, około połowy XX w.
12. dom murowany Nr 42, początek XX w.
13. dom murowany Nr 43, 1 ćw. XX w.
14. dom murowany Nr 47, lata 30 XX w.
15. Wiatrak KOŹLAK drewniany, 1821r. w 1872r. przeniesiony z Zaniemyśla

Dobroczyn

16. dom murowany Nr 4, 1923r.

Jaszkowo

17. szkoła – obecnie dom murowany Nr 10, 1 ćw. XX w.
18. zespół folwarczny:
- a. oficyna murowana, lata 20 XX w.
 - b. obora i magazyn murowane, XIX/XX w.
 - c. obora murowana, koniec XIX w.
 - d. chlewnia murowana, koniec XIX w.
 - e. 2 stodoły murowane, koniec XIX w.
 - f. spichlerz murowany, koniec XIX w.
 - g. kuźnia murowana, koniec XIX w.
 - h. czworak obecnie dom murowany Nr 16, 1905r.
 - i. czworak obecnie dom murowany Nr 5, 1920r.

Jeziory Małe

19. dom murowany Nr 9, 1 ćw. XX w.
20. dom murowany, 1 dekada XX w.

Jeziory Wielkie

21. zespół dworsko – folwarczny:
- a. dwór murowany (2540/A), około połowy XVIII w.
 - b. rządówka murowana, 1 ćw. XX w.
 - c. park krajobrazowy (**1767/A**), koniec XVIII w.
 - d. obora murowana, 1900 – 1939r.
 - e. obora murowana, 1914 – 1915r.
 - f. spichlerz, 1900r.
 - g. ogrodzenie z dwiema murowanymi, 4 ćw. XIX w.
 - h. 2 czworaki murowane, początek XX w.

i. 2 czworaki murowane, początek XX w

- 22. dom murowany Nr 8, lata 20 XX w.
- 23. dom murowany Nr 14, 2 dekada XX w.
- 24. obora w zagrodzie Nr 9, 4 ćw. XIX w.

Kępa Mała

- 25. dom murowany Nr 1, 2 dekada XX w.
- 26. dom murowany Nr 6, 1911r.

Kępa Wielka

- 27. szkoła murowana obecnie dom Nr 4, początek XX w.
- 28. pozostałości zespołu folwarcznego:
 - rządówka murowana, 3 ćw. XIX w.
 - spichlerz murowany, 3 ćw. XIX w.

Luboniec

- 29. dom murowany Nr 1, 1913r.
- 30. dom murowany Nr 2, 1913r.
- 31. dom murowany Nr 6
- 32. dom murowany Nr 7, 4 ćw. XIX w.
- 33. dom murowany Nr 12

Lubonieczek

- 34. szkoła – obecnie budynek murowany Nr 41, lata 20 XX w.
- 35. zagroda:
 - a. dom murowany Nr 23, 1909r.
 - b. stodoła szachulcowa – drewniana, 1900r.
- 36. zagroda:
 - a. dom murowany Nr 44, początek XX w.
 - b. stodoła szachulcowa, 1 połowa XIX w.
- 37. dom murowany Nr 14, lata 20 – 30 XX w.

Lękno

- 38. zespół pałacowo – folwarczny :
 - a. pałac murowany – obecnie szkoła (1439/A), około 1859r., rozbudowa 1887, dobudowa lata 50 XX w, remont lata 70 XX w.
 - b. 2 bramy murowane, koniec XIX w.
 - c. park krajobrazowy (1720/A oraz 1766/A), około 1890r.
 - d. dom dyrektora dominium murowany, początek XX w.
 - e. rządówka murowana, 4 ćw. XIX w.
 - f. stajnia murowana, 4 ćw. XIX w.
 - g. gorzelnia murowana, 4 ćw. XIX .

- h. suszarnia murowana, koniec XIX w.
- i. kuźnia murowana, 4 ćw. XIX w.
- j. ogrodzenie murowane z dwiema bramami, 4 ćw. XIX w.
- k. 2 czworaki murowane, 4 ćw. XIX w.

Majdany

- 39. dom szachulcowy Nr 4, 4 ćw. XIX w.
- 40. stodoła w zagrodzie drewniano – szachulcowa Nr 5, 4 ćw. XIX w.

Mądre

- 41. zespół kościoła p.w. św. Jadwigi :
 - a. kościół murowany (2625/A), 1896 – 1897
 - b. plebania murowana, 3 ćw. XIX w.zespół organistówki :
 - c. organistówka, 1900r.
 - d. budynek gospodarczy murowany, 1 ćw. XX w.
- 42. szkoła obecnie dom murowany Nr 9, 1 dekada XX w.
- 43. zagroda:
 - a. dom murowany Nr 1, 1884r.
 - b. obora murowana, 4 ćw. XIX w.
 - c. stodoła murowana, 4 ćw. XIX w.
- 44. cmentarz przykościelny

Pigłowice

- 45. zespół dworski:
 - a. dwór murowany, 4 ćw. XIX w.
 - b. park krajobrazowy (**1792/A**), 2 połowa XIX w.
 - c. spichlerz murowany, lata 20 XX w.
 - d. 2 czworaki obecnie domy Nr 19 i 20, koniec XIX w.
- 41. zagroda :
 - a. dom murowany Nr 11, lata 20 XX w.
 - b. obora murowana, 1909r.
- 42. zagroda :
 - a. dom murowany Nr 11, 1926r.
 - b. obora murowana, 1914r.
- 43. zagroda :
 - a. dom murowany Nr 22, 2 dekada XX w.
 - b. budynek gospodarczy murowany, 2 dekada XX w.
- 44. dom murowany Nr 13, 4 ćw. XIX w.

Płaczki

45. zespół dworsko – folwarczny:

- a. dwór murowany, lata 70 – 80 XIX w. z wykorzystaniem murów dworu wcześniejszego, dobudówka części południowo – wschodniej początek XX w, remont 1987 – 1988r.
- b. park krajobrazowy (2013/A), początek XX w.
- c. rządówka – obecnie dom murowany Nr 5, 4 ćw. XIX w.
- d. obora murowana, 1910r.
- e. bukaciarnia murowana, 1905r.
- f. chlewnia murowana, 4 ćw. XIX w.
- g. kurnik – obecnie dom murowany, początek XX w.
- h. spichlerz murowany, 1900r.
- i. kuźnia i remiza murowana, 4 ćw. XIX w.
- j. dwojak murowany, 4 ćw. XIX w.
- k. 2 czworaki murowane, 4 ćw. XIX w.
- l. sześciorak murowany, -4 ćw. XIX w.

Polesie

46. Leśniczówka „Łękno”, murowana, 1 ćw. XX w.

47. pozostałości zespołu folwarcznego:

- a. czworak obecnie dom murowany Nr 3, początek XX w.
- b. czworak obecnie dom murowany Nr 3, 1910r.

Polwica

48. szkoła - obecnie dom murowany Nr 15, 1 dekada XX w.

49. zespół dworski :

- a. dwór murowany (2280/A), 1 ćw. XIX w.
- b. park krajobrazowy (1765/A), koniec XIX w.
- c. stodoła murowana, 1873r.
- d. spichlerz murowany, XIX/XX w.
- e. ogrodzenie folwarki z bramą murowana, koniec XIX w.

50. dom murowany Nr 3, 1 ćw. XX w.

51. dom murowany Nr 11, lata 20 XX w.

52. dom murowany Nr 12, 1910r.

Śnieciska

53. zespół Kościoła p.w. św. Marcina :

- a. kościół drewniany (2443/A), 1767r.
- b. cmentarz przykościelny, XIX w.
- c. dzwonnica drewniana, koniec XIX w.
- d. plebania murowana, 1883r.

54. Szkoła – obecnie dom murowany Nr 9, koniec XIX w.

55. zespół dworski:

- a. dwór – obecnie szkoła murowana, 2 ćw. XIX w, przebudowane
- b. ogrodzenie z bramą murowane, 2 ćw. XIX w, przebudowane
- c. park krajobrazowy (1790/A), połowa XIX w.

56. zespół folwarczny:
- a. rządówka murowana, 1835 – 1837, przebudowana lata 20 XX w.
 - b. 2 obory murowane, 2 połowa XIX w.
 - c. chlewnia murowana, 2 połowa XIX w.
 - d. spichlerz murowany, 2 ćw. XIX w.
 - e. gorzelnia murowana, 1896 – 1901r.
 - f. czworak dom murowany Nr 1, 1835r.
 - g. czworak obecnie dom murowany Nr 2, początek XX w.
 - h. czworak obecnie dom murowany Nr 21, 1937r.
57. dom murowany Nr 7, 1905r.
- a. obora w zagrodzie Nr 7
58. dom murowany Nr 3, 1 dekada XX w.
59. dom murowany Nr 6, 1 dekada XX w.
60. dom murowany Nr 8, 1875r.
61. dom murowany Nr 17, 1900r.
62. dom murowany Nr 18, 1 dekada XX w.
63. dom murowany Nr 20, 1912r.
64. obora w zagrodzie Nr 12 murowana, 1903r.
65. most kolejowy na linii kolei wąskotorowej – żelbetowy, 1910r.
66. cmentarz parafialny, XIX w.

Winna

67. dom murowany Nr 1, 1 dekada XX w.
68. dom murowany Nr 3, 2 dekada XX w.
69. dom murowany Nr 5, 1 dekada XX w.

Wyszakowo

70. zespół dworski :
- a. dwór murowany, lata 60 XIX w, dobudowanie części południowo – wschodniej 1923r. i aneksów 1935 – 1990r.
 - b. ogrodzenie murowane z dwiema bramami, koniec XIX w.
 - c. park krajobrazowy (2014/A), początek XX w.
 - d. obora murowana, 4 ćw. XIX w.
 - e. spichlerz murowany, 3 ćw. XIX w.
 - f. 6 czworaków murowanych, 4 ćw. XIX w.

Zaniemyśl

71. zespół kościoła p.w. św. Wawrzyńca :
- a. kościół murowany (824/A), 1840 – 1842r.,
przy prezbiterium przybudówki 1928r.
 - b. plebania murowana, około 1900r., rozbudowa 1936r.
72. Kościół ewangelicki obecnie rzymsko – katolicki p.w. Niepokalanego Serca NMP murowany (2593/A), 1854 – 1855r.
73. Bożnica murowana , obecnie kino , po połowie XIX w.
74. Dworzec kolejowy murowana (2544/A), 1911r.

75. zespół parkowy na wyspie Edwarda Raczyńskiego:
a. park krajobrazowy (2124/A), założony 1817 – 1820r.
b. domek szwajcarski drewniany (2503/A), około 1817 – 1819r.
76. Zaniemyśl, układ urbanistyczny
77. Zaniemyśl, zespół cmentarza ewangelickiego, ul. Śremska
a. kaplica cmentarna murowana, 1900r.
b. cmentarz ewangelicki, XIX/XX w.
78. Zaniemyśl, cmentarz parafialny, ul. Topolowa, XIX w.

Zaniemyśl, Pl. Berwińskiego

79. dom murowany Nr 1, 4 ćw. XIX w.
80. dom murowany Nr 2, 3 ćw. XIX w.
81. dom murowany Nr 3, 3 ćw. XIX w.
82. dom murowany Nr 4, koniec XIX w.
83. dom murowany Nr 5 ,1 ćw. XX w.
84. dom szachulcowy Nr 7, 4 ćw. XVIII w.
85. dom murowany Nr 9, lata 30 XX w.
86. dom murowany Nr 11, lata 30 XX w.
87. dom murowany Nr 13, koniec XIX w.
88. dom murowany Nr 14, 4 ćw. XIX w.
89. dom murowany Nr 15, 3 ćw. XIX w.
90. dom murowany Nr 16, 3 ćw. XIX w.

Zaniemyśl, ul. Kilińskiego

91. dom murowany Nr 1,1 ćw. XX w.
92. dom murowany Nr 2,1 ćw. XX w.
93. dom murowany Nr 3, 4 ćw. XIX w.
94. dom murowany Nr 4, początek XX w.
95. dom murowany Nr 5, XIX/XX w.
96. dom murowany Nr 6, koniec XIX w., zmienione okna
97. dom murowany Nr 7, XIX/XX w.
94. dom murowany Nr 8, lata 20 XX w.
98. dom murowany Nr 9, 4 ćw. XIX w.
99. dom murowany Nr 10, 1 ćw. XX w., zmienione okna
100. dom murowany Nr 11, 4 ćw. XIX w.
101. dom murowany Nr 12, 4 ćw. XIX w.
102. dom murowany Nr 13, XIX/XX w.
103. dom murowany Nr 15, 4 ćw. XIX w.
104. dom murowany Nr 17, 4 ćw. XIX w.

Zaniemyśl, ul. Leśna

105. dom murowany Nr 2, lata 30 XX w.

Zaniemyśl, ul. Powstańców Wlkp.

106. dom murowany Nr 1, lata 20 XX w.

107. dom murowany Nr 2, lata 20 – 30 XX w.

108. dom murowany Nr 3, 1 ćw. XX w.

109. dom murowany Nr 7, 2 dekada XX w.

110. dom murowany Nr 10, 1 ćw. XX w.

111. dom murowany Nr 11, lata 20 – 30 XX w.

112. dom murowany Nr 23, lata 20 XX w.

113. dom murowany Nr 25, lata 30 XX w.

Zaniemyśl, ul. Poznańska

114. dom murowany Nr 1, 1 ćw. XX w.

115. dom murowany Nr 2, 4 ćw. XIX w.

116. dom murowany Nr 3, 1 ćw. XX w.

117. dom murowany Nr 4, 4 ćw. XIX w.

118. dom murowany Nr 6, 4 ćw. XIX w.

119. dom murowany Nr 7, początek XX w.

120. dom murowany Nr 8, XIX/XX w.

121. dom murowany Nr 10, 1 połowa XIX w.

122. dom murowany Nr 11, 2 dekada XX w.

123. dom murowano szachulcowy Nr 12, początek XIX w.

124. dom murowany Nr 13, początek XX w.

125. dom murowany Nr 15, 1 połowa XIX w.

126. dom murowany Nr 17, koniec XIX w.

127. dom murowany Nr 18, lata 20 XX w.

128. dom murowany Nr 19, początek XIX w.

129. zespół domu Nr 21:

a. dom murowany, początek XIX w.

b. budynek gospodarczy murowany, początek XIX w.

130. zespół domu Nr 23:

a. dom murowany, początek XIX w.

b. budynek gospodarczy murowany, 1 ćw. XX w.

- 131. dom murowany Nr 25, 1 ćw. XX w.
- 132. dom murowany Nr 27, obecnie poczta-4 ćw. XIX w.
- 133. dom murowany Nr 29, 4 ćw. XIX w.
- 134. dom murowany Nr 31, 1 ćw. XX w.
- 135. dom murowany Nr 33, początek XX w
- 136. dom murowany Nr 35, 1 ćw. XX w
- 137. dom murowany Nr 37, 2 połowa XIX w
- 138. dom murowany Nr 39, 1 ćw. XX w
- 139. dom murowany Nr 41, lata 20 Xx w

Zaniemyśl, ul. Raczyńskiego

- 140. dom murowany Nr 1, 2 połowa XIX w.
- 141. dom murowany Nr 2, 2 dekada XX w.
- 142. dom murowany Nr 3, lata 20 XX w.
- 143. dom murowany Nr 4, 4 ćw. XIX w.
- 144. dom murowany Nr 6, 1 połowa XIX w.
- 145. dom murowany Nr 7, koniec XIX w.
- 146. dom murowany Nr 8, 1 połowa XIX w.
- 147. dom murowany Nr 9, koniec XIX w.
- 148. dom murowany Nr 10, 4 ćw. XIX w.
- 149. dom murowany Nr 11, 1 ćw. XX w.
- 150. dom murowany Nr 12, 1 połowa XIX w.
- 151. dom murowany Nr 13, 2 połowa XIX w.
- 152. dom murowany Nr 14, 1 połowa XIX w.
- 153. dom murowany Nr 15, lata 20 XX w.
- 154. dom murowany Nr 16, 1 połowa XIX w.
- 155. dom murowany Nr 18, koniec XIX w.
- 156. dom murowany Nr 20, 1 ćw. XX w.
- 157. dom murowany Nr 23, lata 20 XX w.
- 158. dom murowany Nr 24 (dawna szkoła ewangelicka), 4 ćw. XIX w.
- 159. dom murowany Nr 24a – obecnie dom Służebniczek NMP , początek XX w.
- 160. dom murowany Nr 25, 1 połowa XIX w.
- 161. dom murowany Nr 26. 4 ćw. XIX w.
- 162. dom murowany Nr 28, 1 ćw. XX w.

163. dom murowany Nr 36, 1 dekada XX w.
164. zespół domu Nr 41:
- a. dom murowany, 1 połowa XIX w.
 - b. stodoła szachulcowa, -3 ćw. XIX w.
165. dom gliniany Nr 43, koniec XIX w.
166. dom murowany Nr 44, lata 20 XX w.

Zaniemyśl, ul. Średzka

167. dom murowany Nr 2, 1 ćw. XX w.
168. dom murowany Nr 3, koniec XIX w.
169. dom murowany Nr 4, początek XX w.
170. dom murowany Nr 5, 3 ćw. XIX w.
171. dom murowany Nr 6, lata 20 XX w.
172. dom murowany Nr 8, początek XX w.
173. dom murowany Nr 10, początek XX w.
174. dom murowany Nr 12, 1 ćw. XX w.
175. dom murowany Nr 14, lata 30 XX w.

Zwola

176. cmentarz ewangelicki, 2 połowa XIX w.
177. dom Nr 7
178. obora w zagrodzie Nr 17

6.3. Określone zespoły wyposażenia

1. Jezioro Wielkie

Wyposażenie dworu (41 pozycji) 25/Wlkp/B z dnia 25.01.2001r.

2. Śnieciska

Wyposażenie kościoła p.w. św. Marcina (26 pozycji) 134/B z roku 1971

3. Zaniemyśl

Kościół ewangelicki, obecnie rzymsko – katolicki p.w. Niepokalanego Serca NMP, 1854r (2 pozycje) 136/B z roku 1971

Wyposażenie Kościoła p.w. św. Wawrzyńca, 1840r. (29 pozycji) 135/B z roku 1971

Rzeźba Chrystusa u Słupa 122/B z roku 1971

4. Mądre

Wyposażenie kościoła p.w. św. Jadwigi Śląskiej 1896 – 97 (12 obiektów) 178/B z roku 1971

Dla zabytków ruchomych z terenu gminy Zaniemyśl wykonano łącznie 152 karty ewidencyjne, które przechowywane są w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Poznaniu.

6.4. Krajobraz kulturowy (obszarowe wpisy do rejestru zabytków, parki, parki kulturowe, parki krajobrazowe –wykaz) oraz pomniki przyrody

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Nr w rejestrze zabytków
1.	Park	Czarnotki	1764/A z dnia 31.05.1977r.
2.	Park	Jeziory Wielkie	1767/A z dnia 31.05.1977r.
3.	Park z alejami	Łękno	1720/A z 23.04.1975 oraz 1766/A z dnia 31.05.1977
4.	Park	Pigłowice	1792/A z dnia 27.06.1980r.
5.	Park	Płaczki	2013/A z dnia 30.08.1985
6.	Park	Polwica	1765/A z dnia 31.05.1997r.
7.	Park	Śnieciska	1790/A z dnia 27.06.1980r.
8.	Park	Wyszakowo	2014/A z dnia 20.08.1985r.
9.	Park	Zaniemyśl Wyspa Edwarda Raczyńskiego	2124/A z dnia 11.09.1987r.
10.	Park – ogród (przy probostwie)	Zaniemyśl	1768/A z dnia 31.05.1977r.

(źródło : Raport o stanie zabytków w Gminie Zaniemyśl – WUOZ w Poznaniu, 2004r.)

REJESTR POMNIKÓW PRZYRODY W GMINIE ZANIEMYŚL

Lp.	Data utworzenia	Obręb ewid	Nr dz.	Lokalizacja	Forma własności	Przedmiot ochrony	Gatunek	Opis	Ozn dz. urz. W którym został ogłoszony akt o utworzeniu	Nr wg. Rejestru
1	12.09.2000	Łęknio	62f/2L	Leśnictwo Łęknio oddz. 62f las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb szypułkowy	Obw. 282cm Wys 29m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1195/00
2	12.09.2000	Łęknio	64L	Leśnictwo Łęknio oddz. 64f las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb szypułkowy	Obw 354 cm Wys. 28 m.	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1194/00
3	12.09.2000	Doliwiec Leśny	59L	Leśnictwo Łęknio oddz. 59l las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb szypułkowy	Obw 505 cm Wys 27m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1193/00
4	12.09.2000	Doliwiec Lesny	59L	Leśnictwo Łęknio oddz. 59l las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.504 cm Wys 25 m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1192/00
5	12.09.2000	Doliwiec Leśny	51L	Leśnictwo Łęknio oddz. 51r las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb szypułkowy	Obw.445 cm Wys. 28 m.	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1191/00
6	12.09.2000	Doliwiec Leśny	51L	Leśnictwo Łęknio oddz.	SP Nadleśnictwo	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.304cm Wys. 27 m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r.	1190/00

				51r las	Babki				Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	
7	12.09.2000	Doliwiec Lesny	51L	Leśnictwo Łękno oddz. 51r las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.343cm Wys. 27 m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1189/00
8	12.09.2000	Doliwiec Leśny	51L	Leśnictwo Łękno oddz. 51r las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.298zm Wys. 28 m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1188/00
9	12.09.2000	Doliwiec Leśny	51L	Leśnictwo Łękno oddz. 51r las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.344cm Wys. 28 m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1187/00
10	12.09.2000	Doliwiec Leśny	51L	Leśnictwo Łękno oddz. 51r las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.308cm Wys. 24 m	Rozp. Woj. Wlkp. Nr 8, 12.09.2000 r. Dz.Urz. WUW nr 63, poz 837	1186/00
12	15.03.1989	Zaniemyśl		Wyspa E. Raczyńskiego	SP ANRSP	Grupa drzew	Dąb Szypułkowy (49szt)	Obw.67-471 cm wys 14 – 22m	Rozp.woj.wlkp. Dz.Urz.WUW Nr5 z 15.03.1989 52/88	639
13	15.03.1989	Zaniemyśl		Wyspa E. Raczyńskiego rośnie przed tarasem zabytkowego	SP ANRSP	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw 650cm wys. 22m	Rozp.woj.wlkp. Dz.Urz.WUW Nr5 z 15.03.1989 52/88	640

				dworku						
14	19.12.1985	Łęknio	325/1	Rosną w m. Łęknio od str Pn-wsch.park Od pd.-zach.las W Łęknio	Zespół Szkół Ekonomicz- nych	Aleja	Grab Zwyczajny	Obw. 10- 56cm wys.14-18m dl. alei 130m	Dec z up.Woj. RZLIŚ 7146- 45/85 z dn 19.12.1985	501
16	18.11.1980	Mądre		Rośnie obok Kościoła	Parafia Rzym.Kat Mądre	Drzewo	Lipa Drobnolistn a	Obw.420cm Wys. 20m	Dec. z up. Woj. RZLIŚ 7146-34/80 z dn. 18.11.1980r.	384
18	30.12.1978	Jeziory W		Jeziory W.	PGR Łęknio Zakład Jez. Wielkie stan na 1978r.	Głaz Narzutowy	Granit	Obw.540 cm Dł.190 cm Szer.90cm Wys. 120cm	Dec. z up. Woj.RLSIŚ 7146- 22/78 z dn 30.12. 1978r. Dz.U. W.R.N Nr 5 z dn 10.06. 1979	341
19	30.12.1978r.	Łęknio	51	Leśnictwo Łęknio Oddział 51 Rosną w 50 letnim drzewostanie sosnowych na	SP Nadleśnictwo Babki	Grupa Drzew	Dąb Szypułkowy 2 szt.	Obw. 340 I 370 cm	Dec. Z up.Woj. RLSIŚ 7146-21/78 30.12.1978r. W.R.N.Nr 5 z dn 10.06.1979r.	340

				przemyku między jeziorem Jeziory Wielkie i stawem ok. 1km. od osady Doliwiec L						
20	08.07.1967r.	Zaniemyśl	105a	Leśnictwo Łęčno Oddz. 105a Las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw. 345cm Wys. 20m	Dec.PWRN 237 NrRL op-4101- 821/67, z dn. 08.07.1967r.	237
21	08.07.1967r.	Zaniemyśl	104b	Leśnictwo Łęčno Oddz. 104b Las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw. 345cm Wys. 20m	Dec.PWRN 236 NrRL op-4101- 820/67, z dn. 08.07.1967r.	236
22	08.07.1967	Zaniemyśl	103k	Leśnictwo Łęčno Oddz. 103k Las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw. 480cm Wys. 28m	Dec.PWRN 234 NrRL op-4101- 818/67, z dn. 08.07.1967r.	234
23	08.07.1967r.	Doliwiec Leśny	94a	Leśnictwo Łęčno Oddz. 94a Las	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw.424cm Wys. 25 m	Dec.PWRN 233 NrRL op-4101- 816/67, z dn. 08.07.1967r.	233
24	08.07.1967	Doliwiec Leśny	51r	Leśnictwo Łęčno Oddział 51r Rośnie p. dr. z	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw. 370cm Wys. 27 m	Dec.PWRN 230 NrRL op-4101- 813/67, z dn. 08.07.1967r.	230

				Doliwca L do Zofijówki						
25	15.02.1957r.	Doliwiec Leśny	59g	Leśnictwo Łękno Oddz. 59g przy dr z Doliwca Leśnego do szosy Zaniemyśl-Śrem	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb szypułkowy	Obw. 610cm Wys. 28m	Orzeczenie PWRN nr 335/93 z dn. 15.02.1957r. Dz.Urz.WRN nr 7 z dn.01.06.1957r.	335/93
26	15.02.1957r.	Dziaduś Doliwiec Leśny	59b	Leśnictwo Łękno Oddz. 59b rosnie na skrzyżowaniu dróg leśnych	SP Nadleśnictwo Babki	Drzewo	Dąb Szypułkowy	Obw. 780cm Wys. 27 m.	Orzeczenie PWRN nr 334/92 z dn. 15.02.1957r. Dz.Urz.WRN nr 7 z dn.01.06.1957r	334/92

6.5. Zestawienie stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych i wpisanych do rejestru zabytków, krótka analiza chronologiczna

Zabytkiem archeologicznym jest każdy ślad działalności człowieka znajdujący się w ziemi lub pod wodą, którego zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Można wyróżnić dwa typy zabytków archeologicznych ruchome oraz nieruchome:

- ruchome to przedmioty związane z działalnością człowieka w przeszłości, wytwory pracy ludzkiej, takie jak naczynia, narzędzia, ozdoby, broń, itp.
- nieruchome zabytki archeologiczne, nazywane też stanowiskami archeologicznymi - są to obszary, w obrębie których występują źródła archeologiczne wraz z otaczającym je kontekstem, czyli bezpośrednim otoczeniem, układem warstw glebowych oraz zespołem danych, określających ich położenie. Mogą to być grodziska, cmentarzyska, pozostałości dawnych osad, nawarstwienia miast, nawarstwienia związane z funkcjonowaniem zamków, wsi historycznych, z perspektywy nauki i ochrony dziedzictwa są one znacznie ważniejsze.

W świetle ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytek archeologiczny to zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów, albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem (art. 3 ust. 4). Jedną z form ochrony zabytków stanowi wpis do rejestru zabytków. Karty Ewidencji Zabytków Archeologicznych Gminy Zaniemyśl zostały sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, zgodnie z instrukcją opracowania karty adresowej zabytku nieruchomego – dla każdego stanowiska oraz w formie elektronicznej. Wykonano również zbiorczą mapę w skali 1 : 25 000 pojedynczych stanowisk archeologicznych i zespołów stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków archeologicznych.

Miejscowość i Gmina Zaniemyśl w przeważającej części leżą w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, w mezoregionie Równina Wrzesińska. Fragment południowo - wschodniej części Gminy leży w makroregionie Pradolina Warciańsko - Odrzańska, w mezoregionie Kotlina Śremska. Równinę Wrzesińską tworzy wysoczyzna morenowa falista i płaska o wysokości bezwzględnej 75,0 - 83,0 m npm. Wysoczyzna ograniczona jest dwiema dużymi formami: od zachodu połodowcową rynną kórnicką z 9 jeziorami, z których największym na terenie Gminy jest jezioro Raczyńskie, natomiast od południa i południowego wschodu wcina się na głębokość kilkunastu metrów w powierzchnię wysoczyzny, a dolina Warty wcina się średnio na ok. 30 m. Rozległą pradolinę urozmaicają tereny zalewowe i nadzalewowe, częściowo zwydmione, naturalne fragmenty łągów nadwarciańskich z licznymi starorzeczami. Wysoczyznę morenową położoną na zachód od rynny jeziornej, o przeciętnej wysokości 80,0 m npm, uatrakcyjniają pagórki wydymowe, które osiągają tu rozmiary przekraczające 20m wysokości (przeciętnie 5-10 m). Najwyżej wyniesionym punktem jest Łysa Góra (64,7 m npm). Gmina Zaniemyśl leży w obrębie monokliny przedsudeckiej. Budują ją nieskonsolidowane i słabo zaburzone osady wieku permsko – mezozoicznego, zapadające monoklinalnie w kierunku północno – wschodnim. Na utworach permsko – mezozoicznych spoczywają utwory kenozoiku – trzeciorzędu i czwartorzędu. Trzeciorząd budują osady oligocenu, miocenu i pliocenu, których miąższość na terenie gminy sięga 110-150 m. Podłoże podczwartorzędowe zalega na rzędnej 30-60 m npm. Na całym obszarze gminy powierzchnia podczwartorzędowa reprezentowana jest przez ily plioceńskie. Utwory czwartorzędowe stanowią główne osady plejstocenu oraz niewielkiej miąższości osady holocenu. Miąższość utworów czwartorzędu wynosi 20-30 m. Utwory plejstoceniowe budują gliny zwałowe zlodowaceń środkowo – i północnopolskich, lokalnie rozdzielone piaszczysto – żwirowymi utworami wolnolodowcowymi. Warstwy powierzchniowe w obrębie gminy stanowią, poza holocenem, plejstoceniowe utwory ostatniego zlodowacenia vistuliańskiego, fazy leszczyńskiej i częściowo młodsze, charakteryzujące się zróżnicowaniem litologicznym i facjalnym. Reprezentowane są przez gliny zwałowe wysoczyzn dennomorenowych (północno – wschodnia i środkowa część gminy po rynną Jezior Zaniemyskich), lokalnie (północny fragment gminy) z piaskami i żwirami

akumulacji lodowcowej i ozów oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe (południowo – zachodnia część gminy), miejscami pokryte piaskami eolicznymi. W rynnach Jezior Zaniemyskich występują fragmentaryczne mułki i piaski jeziorne, a w pradolinie występują mułki, piaski i żwiry rzeczne. Najmłodsze utwory holoceniowe związane z obniżeniami dolinowymi, zagłębieniami bezodpływowymi i Pradolina Warszawsko – Berlińska reprezentowane są przez piaski i żwiry rzeczne, mursze i torfy.

Początki kształtowania się osadnictwa na terenie gminy Zaniemyśl sięgają epoki kamienia, bowiem z tego okresu pochodzą najstarsze znaleziska z terenu gminy tj. topory kamienne i kamienne narzędzia. Z biegiem czasu narzędzia te było coraz bardziej udoskonalane. W dziejach ludzkości nastąpiła rewolucja neolityczna, człowiek zaczął uprawiać rolę, hodować zwierzęta. Z następnego okresu, epoki brązu zachowały się nieliczne znaleziska – naczynia gliniane. Epoka żelaza charakteryzowała się pojawieniem grodów obronnych i udoskonalonej broni. Okres kultury łużyckiej jest odzwierciedlony poprzez naczynia z barwną ornamentyką, zarówno w Wielkopolsce jak i w gminie Zaniemyśl następował rozwój ceramiki łużyckiej. Zamiast wcześniej tworzonych naczyń o brunatnej lub żółtawej powierzchni, pojawiały się naczynia powlekane pokładem ciemnej glinki. Szczególnie ciekawe są naczynia łużyckie gdzie łączy się barwna ornamentyka z grafitowaniem. Kultura łużycka charakteryzuje się również tym, że groby w tym okresie były ciepłopalne, obwarowane kamieniami i przykryte brukiem kamiennym. Z okresu rzymskiego wydobyto stosunkowo niewiele, znaleziska te jednak świadczą, iż sam Zaniemyśl i jego okolice, to tereny, do których w tym okresie docierali kupcy. Z czasów od VII wieku n.e. znajdowano przybory toaletowe, można zauważyć, że przodkowie byli już wówczas ludem osiadłym. Niezamyśl bo taka była nazwa Zaniemyśla był czołem opola wczesnośredniowiecznego., terenu opola bronił silny gród typu pierścienicowego nad rzeką Maskawą. O okresie wczesnośredniowiecza świadczą grodzisko wklęsłe w Kępie Wielkiej i grodzisko stożkowate w Łęknie, cmentarzysko w Mądrzem. Prawdopodobnie z XIII wieku pochodzą pieniądze, wykopane w 1826 roku pod Zaniemyślem, wówczas przypuszczano, że pochodzą one z XIV wieku – sądzono, że zostały zakopane w 1331 roku, gdy w tym kierunku dążył oddział krzyżaków. Pieniążki wykonane były z czystego srebra, a zwane były brakteatami. W XIX wieku odkryto monety, pochodzące już z XIII wieku, co świadczy o wysoko rozwiniętej wtedy gospodarce i handlu na terenie dzisiejszej gminy Zaniemyśl.

6.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków

Miejscowość	Obszar AZP	Nr rejestru	Data wpisu	Obiekt
Kępa Wielka 4	58 – 30/36	1368/A	10.11.1972r.	grodzisko wklęsłe – wczesne średniowiecze
Łękno 2	57 – 30/89	1970/A	10.12.1984r.	Grodzisko stożkowate – wczesne średniowiecze (FAZA F)

(źródło : Gminna Ewidencja Zabytków Archeologicznych Gminy Zaniemyśl)

W przypadku stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków istnieje zakaz prowadzenia wszelkich robót budowlanych oraz przemysłowych na jego terenie, a prace porządkowe prowadzone w jego obrębie wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

6.5.2. Spis stanowisk archeologicznych ujętych w gminnej ewidencji zabytków archeologicznych Gminy Zaniemyśl

Zespół stanowisk archeologicznych 1

JASZKOWO stan.6, ob. AZP 56-30/97
JASZKOWO stan.2, ob. AZP 56-30/98
JASZKOWO stan.3, ob. AZP 56-30/99
JASZKOWO stan.4, ob. AZP 56-30/100

Zespół stanowisk archeologicznych 2

JASZKOWO stan.5, ob. AZP 56-30/101
JASZKOWO stan.1, ob. AZP 56-30/102
JASZKOWO stan.7, ob. AZP 56-30/103
JASZKOWO stan.8, ob. AZP 56-30/104
JASZKOWO stan.9, ob. AZP 56-30/105
JASZKOWO stan.10, ob. AZP 56-30/106
JASZKOWO stan.11, ob. AZP 57-30/3
WINNA stan.1, ob. AZP 57-30/16
WINNA stan.5, ob. AZP 57-30/20
WINNA stan.6, ob. AZP 57-30/21
ŚNIECISKA stan.2, ob. AZP 57-30/29
ŚNIECISKA stan.3, ob. AZP 57-30/30
ŚNIECISKA stan.4, ob. AZP 57-30/31
ŚNIECISKA stan.5, ob. AZP 57-30/32
ŚNIECISKA stan.6, ob. AZP 57-30/33
ŚNIECISKA stan.7, ob. AZP 57-30/34
ŚNIECISKA stan.8, ob. AZP 57-30/35
ŚNIECISKA stan.11, ob. AZP 57-30/38
ŚNIECISKA stan.12, ob. AZP 57-30/39

Zespół stanowisk archeologicznych 3

WINNA stan.2, ob. AZP 57-30/17
WINNA stan.3, ob. AZP 57-30/18
WINNA stan.4, ob. AZP 57-30/19
WINNA stan.7, ob. AZP 57-30/22
WINNA stan.8, ob. AZP 57-30/23
WINNA stan.9, ob. AZP 57-30/24
WINNA stan.10, ob. AZP 57-30/25
WINNA stan.11, ob. AZP 57-30/26
ŚNIECISKA stan.9, ob. AZP 57-30/36
ŚNIECISKA stan.10, ob. AZP 57-30/37
ŚNIECISKA stan.14, ob. AZP 57-30/41
ŚNIECISKA stan.15, ob. AZP 57-30/42
ŚNIECISKA stan.16, ob. AZP 57-30/43
ŚNIECISKA stan.17, ob. AZP 57-30/44
ŚNIECISKA stan.18, ob. AZP 57-30/45
ŚNIECISKA stan.19, ob. AZP 57-30/46

ŚNIECISKA stan.20, ob. AZP 57-30/47
ŚNIECISKA stan.23, ob. AZP 57-30/50
ŚNIECISKA stan.24, ob. AZP 57-30/51
ŚNIECISKA stan.27, ob. AZP 57-30/54
ŚNIECISKA stan.28, ob. AZP 57-30/55
ŚNIECISKA stan.29, ob. AZP 57-30/56

Zespół stanowisk archeologicznych 4

PŁACZKI stan.2, ob. AZP 57-30/67
PŁACZKI stan.3, ob. AZP 57-30/68
PŁACZKI stan.5, ob. AZP 57-30/70

Zespół stanowisk archeologicznych 5

PŁACZKI stan.6, ob. AZP 57-30/71
PŁACZKI stan.7, ob. AZP 57-30/72
PŁACZKI stan.9, ob. AZP 57-30/74
PŁACZKI stan.10, ob. AZP 57-30/75

Zespół stanowisk archeologicznych 6

PIGŁOWICE stan.4, ob. AZP 57-30/122
PIGŁOWICE stan.5, ob. AZP 57-30/123
PIGŁOWICE stan.1, ob. AZP 57-31/59
PIGŁOWICE stan.8, ob. AZP 57-31/131

Zespół stanowisk archeologicznych 7

BRZOSTEK stan.6, ob. AZP 57-30/116
BRZOSTEK stan.2, ob. AZP 57-30/117

Zespół stanowisk archeologicznych 8

ŚNIECISKA stan.21, ob. AZP 57-30/48
ŚNIECISKA stan.22, ob. AZP 57-30/49
ŚNIECISKA stan.25, ob. AZP 57-30/52
ŚNIECISKA stan.26, ob. AZP 57-30/53
ŚNIECISKA stan.30, ob. AZP 57-30/57
ŚNIECISKA stan.31, ob. AZP 57-30/58
ŚNIECISKA stan.34, ob. AZP 57-30/61
ŚNIECISKA stan.35, ob. AZP 57-30/62
ŚNIECISKA stan.36, ob. AZP 57-30/63
ŚNIECISKA stan.37, ob. AZP 57-30/64
POLWICA stan.2, ob. AZP 57-30/103
POLWICA stan.3, ob. AZP 57-30/104
POLWICA stan.4, ob. AZP 57-30/105
POLWICA stan.5, ob. AZP 57-30/106
POLWICA stan.6, ob. AZP 57-30/107

POLWICA stan.7, ob. AZP 57-30/108
POLWICA stan.8, ob. AZP 57-30/109
POLWICA stan.9, ob. AZP 57-30/110
POLWICA stan.10, ob. AZP 57-30/111
POLWICA stan.12, ob. AZP 57-30/113
POLWICA stan.13, ob. AZP 57-30/115

Zespół stanowisk archeologicznych 9

JEZIORY WIELKIE stan.4, ob. AZP 57-29/56
JEZIORY WIELKIE stan.5, ob. AZP 57-29/57
JEZIORY WIELKIE stan.6, ob. AZP 57-29/58
JEZIORY WIELKIE stan.1, ob. AZP 57-29/59
JEZIORY WIELKIE stan.7, ob. AZP 57-29/60
JEZIORY WIELKIE stan.8, ob. AZP 57-29/61
JEZIORY WIELKIE stan.9, ob. AZP 57-29/62
JEZIORY WIELKIE stan.11, ob. AZP 57-29/65
JEZIORY WIELKIE stan.12, ob. AZP 57-29/66
JEZIORY WIELKIE stan.2, ob. AZP 57-29/67
JEZIORY WIELKIE stan.13, ob. AZP 57-29/68
JEZIORY WIELKIE stan.14, ob. AZP 57-29/69
JEZIORY WIELKIE stan.15, ob. AZP 57-29/70
JEZIORY WIELKIE stan.16, ob. AZP 57-29/71
JEZIORY WIELKIE stan.28, ob. AZP 57-29/79
JEZIORY WIELKIE stan.29, ob. AZP 57-29/80
JEZIORY WIELKIE stan.30, ob. AZP 57-29/81
JEZIORY WIELKIE stan.31, ob. AZP 57-29/82
JEZIORY WIELKIE stan.32, ob. AZP 57-29/83
JEZIORY WIELKIE stan.33, ob. AZP 57-29/84
JEZIORY WIELKIE stan.34, ob. AZP 57-29/85
JEZIORY WIELKIE stan.35, ob. AZP 57-29/86
ŁĘKNO stan.5, ob. AZP 57-30/76
ŁĘKNO stan.6, ob. AZP 57-30/77
ŁĘKNO stan.7, ob. AZP 57-30/78
ŁĘKNO stan.8, ob. AZP 57-30/79
ŁĘKNO stan.9, ob. AZP 57-30/80
ŁĘKNO stan.10, ob. AZP 57-30/81
ŁĘKNO stan.11, ob. AZP 57-30/82
ŁĘKNO stan.12, ob. AZP 57-30/83
ŁĘKNO stan.14, ob. AZP 57-30/85
ŁĘKNO stan.4, ob. AZP 57-30/86
ŁĘKNO stan.15, ob. AZP 57-30/87
ŁĘKNO stan.3, ob. AZP 57-30/88
ŁĘKNO stan.2, ob. AZP 57-30/89
ŁĘKNO stan.1, ob. AZP 57-30/90
ŁĘKNO stan.16, ob. AZP 57-30/91
ŁĘKNO stan.17, ob. AZP 57-30/92
ŁĘKNO stan.18, ob. AZP 57-30/93
ŁĘKNO stan.19, ob. AZP 57-30/94

Zespół stanowisk archeologicznych 10

ŁĘKNO stan.20, ob. AZP 57-30/95

ŁĘKNO stan.21, ob. AZP 57-30/96

Zespół stanowisk archeologicznych 11

LUBONIEC stan.6, ob. AZP 57-30/133

LUBONIEC stan.7, ob. AZP 57-30/134

LUBONIEC stan.10, ob. AZP 57-30/137

Zespół stanowisk archeologicznych 12

BRZOSTEK stan.3, ob. AZP 57-30/118

BRZOSTEK stan.4, ob. AZP 57-30/119

LUBONIEC stan.1, ob. AZP 57-30/128

LUBONIEC stan.2, ob. AZP 57-30/129

LUBONIEC stan.3, ob. AZP 57-30/130

LUBONIEC stan.4, ob. AZP 57-30/131

LUBONIEC stan.5, ob. AZP 57-30/132

LUBONIEC stan.8, ob. AZP 57-30/135

LUBONIEC stan.9, ob. AZP 57-30/136

CZARNOTKI stan.3, ob. AZP 57-30/138

Zespół stanowisk archeologicznych 13

WYSZAKOWO stan.10, ob. AZP 58-31/1

MAÐRE stan.11, ob. AZP 58-31/5

MAÐRE stan.12, ob. AZP 58-31/6

MAÐRE stan.13, ob. AZP 58-31/7

MAÐRE stan.14, ob. AZP 58-31/8

MAÐRE stan.15, ob. AZP 58-31/9

MAÐRE stan.16, ob. AZP 58-31/10

MAÐRE stan.17, ob. AZP 58-31/11

WYSZAKOWO stan.5, ob. AZP 57-30/147

WYSZAKOWO stan.6, ob. AZP 57-30/148

MAÐRE stan.11, ob. AZP 57-30/152

MAÐRE stan.12, ob. AZP 57-30/153

PIGŁOWICE stan.2, ob. AZP 57-31/60

PIGŁOWICE stan.3, ob. AZP 57-31/61

MAÐRE stan.1, ob. AZP 57-31/88

MAÐRE stan.2, ob. AZP 57-31/89

MAÐRE stan.3, ob. AZP 57-31/90

MAÐRE stan.4, ob. AZP 57-31/91

MAÐRE stan.5, ob. AZP 57-31/92

MAÐRE stan.6, ob. AZP 57-31/93

WYSZAKOWO stan.14, ob. AZP 58-30/111

Zespół stanowisk archeologicznych 14

BRZOSTEK stan.5, ob. AZP 57-30/120

CZARNOTKI stan.4, ob. AZP 57-30/139
CZARNOTKI stan.5, ob. AZP 57-30/140
CZARNOTKI stan.6, ob. AZP 57-30/141
CZARNOTKI stan.7, ob. AZP 57-30/142
WYSZAKOWO stan.1, ob. AZP 57-30/143
WYSZAKOWO stan.2, ob. AZP 57-30/144
WYSZAKOWO stan.3, ob. AZP 57-30/145
WYSZAKOWO stan.4, ob. AZP 57-30/146
WYSZAKOWO stan.7, ob. AZP 57-30/149
stan., ob. AZP 58-30/2
stan., ob. AZP 58-30/3
CZARNOTKI stan.10, ob. AZP 58-30/4
CZARNOTKI stan.11, ob. AZP 58-30/5
CZARNOTKI stan.12, ob. AZP 58-30/6
CZARNOTKI stan.13, ob. AZP 58-30/7
CZARNOTKI stan.14, ob. AZP 58-30/8
CZARNOTKI stan.15, ob. AZP 58-30/9
CZARNOTKI stan.18, ob. AZP 58-30/12

Zespól stanowisk archeologicznych 15

WYSZAKOWO stan.12, ob. AZP 58-31/2
WYSZAKOWO stan.14, ob. AZP 58-31/4
stan. , ob. AZP 58-30/1

Zespól stanowisk archeologicznych 16

CZARNOTKI stan.21, ob. AZP 58-30/15
CZARNOTKI stan.23, ob. AZP 58-30/17
CZARNOTKI stan.24, ob. AZP 58-30/18
CZARNOTKI stan.25, ob. AZP 58-30/19
CZARNOTKI stan.26, ob. AZP 58-30/20
CZARNOTKI stan.27, ob. AZP 58-30/21
CZARNOTKI stan.28, ob. AZP 58-30/22
CZARNOTKI stan.29, ob. AZP 58-30/23
CZARNOTKI stan.30, ob. AZP 58-30/24
CZARNOTKI stan.31, ob. AZP 58-30/25
CZARNOTKI stan.32, ob. AZP 58-30/26
CZARNOTKI stan.33, ob. AZP 58-30/27
CZARNOTKI stan.34, ob. AZP 58-30/28
CZARNOTKI stan.35, ob. AZP 58-30/29
CZARNOTKI stan.36, ob. AZP 58-30/30
KĘPA stan.4, ob. AZP 58-30/36
LUBONIECZEK stan.5, ob. AZP 58-30/77
LUBONIECZEK stan.6, ob. AZP 58-30/78
LUBONIECZEK stan.7, ob. AZP 58-30/79
LUBONIECZEK stan.8, ob. AZP 58-30/80
LUBONIECZEK stan.9, ob. AZP 58-30/81
LUBONIECZEK stan.10, ob. AZP 58-30/82
LUBONIECZEK stan.11, ob. AZP 58-30/83

LUBONIECZEK stan.12, ob. AZP 58-30/84

Zespół stanowisk archeologicznych 17

CZARNOTKI stan.16, ob. AZP 58-30/10

CZARNOTKI stan.17, ob. AZP 58-30/11

CZARNOTKI stan.19, ob. AZP 58-30/13

CZARNOTKI stan.20, ob. AZP 58-30/14

CZARNOTKI stan.22, ob. AZP 58-30/16

Zespół stanowisk archeologicznych 18

LUBONIEC stan.11, ob. AZP 58-30/70

LUBONIEC stan.12, ob. AZP 58-30/71

Zespół stanowisk archeologicznych 19

LUBONIEC stan.13, ob. AZP 58-30/72

LUBONIEC stan.14, ob. AZP 58-30/73

Zespół stanowisk archeologicznych 20

LUBONIEC stan.15, ob. AZP 58-30/74

LUBONIECZEK stan.13, ob. AZP 58-30/85

ZANIEMYŚL stan.4, ob. AZP 58-30/114

ZANIEMYŚL stan.13, ob. AZP 58-30/121

ZANIEMYŚL stan.14, ob. AZP 58-30/122

ZANIEMYŚL stan.15, ob. AZP 58-30/123

ZANIEMYŚL stan.16, ob. AZP 58-30/124

Zespół stanowisk archeologicznych 21

ZANIEMYŚL stan.5, ob. AZP 58-30/115

ZANIEMYŚL stan.6, ob. AZP 58-30/116

ZANIEMYŚL stan.7, ob. AZP 58-30/117

ZANIEMYŚL stan.8, ob. AZP 58-30/118

Zespół stanowisk archeologicznych 22

ZANIEMYŚL stan.2, ob. AZP 58-30/113

ZANIEMYŚL stan.11, ob. AZP 58-30/119

ZANIEMYŚL stan.12, ob. AZP 58-30/120

ZANIEMYŚL stan.51, ob. AZP 58-30/143

ZANIEMYŚL stan.52, ob. AZP 58-30/144

ZANIEMYŚL stan.56, ob. AZP 58-30/145

ZANIEMYŚL stan.59, ob. AZP 58-30/146

ZWOLA stan.1, ob. AZP 58-30/147

ZWOLA stan.2, ob. AZP 58-30/148

ZWOLA stan.3, ob. AZP 58-30/149

ZWOLA stan.4, ob. AZP 58-30/150

ZWOLA stan.6, ob. AZP 58-30/151

ZWOLA stan.8, ob. AZP 58-30/153
ZWOLA stan.9, ob. AZP 58-30/154
ZWOLA stan.10, ob. AZP 58-30/155
ZWOLA stan.11, ob. AZP 58-30/156
ZWOLA stan.13, ob. AZP 58-30/157
ZWOLA stan.14, ob. AZP 58-30/158
ZWOLA stan.16, ob. AZP 58-30/159
ZWOLA stan.17, ob. AZP 58-30/160
ZWOLA stan.26, ob. AZP 58-30/169

Zespół stanowisk archeologicznych 23

KEPA stan.5, ob. AZP 58-30/37
KEPA stan.6, ob. AZP 58-30/38
KEPA stan.7, ob. AZP 58-30/39
KEPA stan.8, ob. AZP 58-30/40

Zespół stanowisk archeologicznych 24

ZWOLA stan.18, ob. AZP 58-30/161
ZWOLA stan.19, ob. AZP 58-30/162
ZWOLA stan.20, ob. AZP 58-30/163

Zespół stanowisk archeologicznych 25

KEPA stan.39, ob. AZP 59-30/4
KEPA stan.9, ob. AZP 58-30/41
KEPA stan.10, ob. AZP 58-30/42
KEPA stan.11, ob. AZP 58-30/43
KEPA stan.12, ob. AZP 58-30/44
KEPA stan.13, ob. AZP 58-30/45
KEPA stan.14, ob. AZP 58-30/46
KEPA stan.15, ob. AZP 58-30/47
KEPA stan.16, ob. AZP 58-30/48
KEPA stan.17, ob. AZP 58-30/49
KEPA stan.18, ob. AZP 58-30/50
KEPA stan.19, ob. AZP 58-30/51
KEPA stan.20, ob. AZP 58-30/52

Zespół stanowisk archeologicznych 26

KEPA stan.40, ob. AZP 59-30/5
KEPA stan.41, ob. AZP 59-30/6
KEPA stan.42, ob. AZP 59-30/7
KEPA stan. , ob. AZP 58-30/54
KEPA stan.25, ob. AZP 58-30/55
KEPA stan.26, ob. AZP 58-30/56
KEPA stan.27, ob. AZP 58-30/57
KEPA stan.28, ob. AZP 58-30/58
KEPA stan.29, ob. AZP 58-30/59
KEPA stan.30, ob. AZP 58-30/60

KEPA stan.31, ob. AZP 58-30/61
KEPA stan.32, ob. AZP 58-30/62
KEPA stan.33, ob. AZP 58-30/63
KEPA stan.34, ob. AZP 58-30/64
KEPA stan.35, ob. AZP 58-30/65
KEPA stan.36, ob. AZP 58-30/66

Zespół stanowisk archeologicznych 27

KEPA stan.46, ob. AZP 59-30/11
KEPA stan.47, ob. AZP 59-30/12
KEPA stan.48, ob. AZP 59-30/13

Zespół stanowisk archeologicznych 28

ZWOLA stan.28, ob. AZP 59-30/1
ZWOLA stan.29, ob. AZP 59-30/2

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 1

BOŻYDAR stan.1, ob. AZP 57-30/2

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 2

ŚNIECISKA stan.13, ob. AZP 57-30/40

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 3

PŁACZKI stan.4, ob. AZP 57-30/69

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 4

PŁACZKI stan.1, ob. AZP 57-30/66

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 5

PŁACZKI stan.8, ob. AZP 57-30/73

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 6

ŚNIECISKA stan.32, ob. AZP 57-30/59

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 7

ŚNIECISKA stan.33, ob. AZP 57-30/60

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 8

PIGŁOWICE stan.6, ob. AZP 57-30/124

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 9

PIGŁOWICE stan.7, ob. AZP 57-30/125

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 10

POLWICA stan.11, ob. AZP 57-30/112

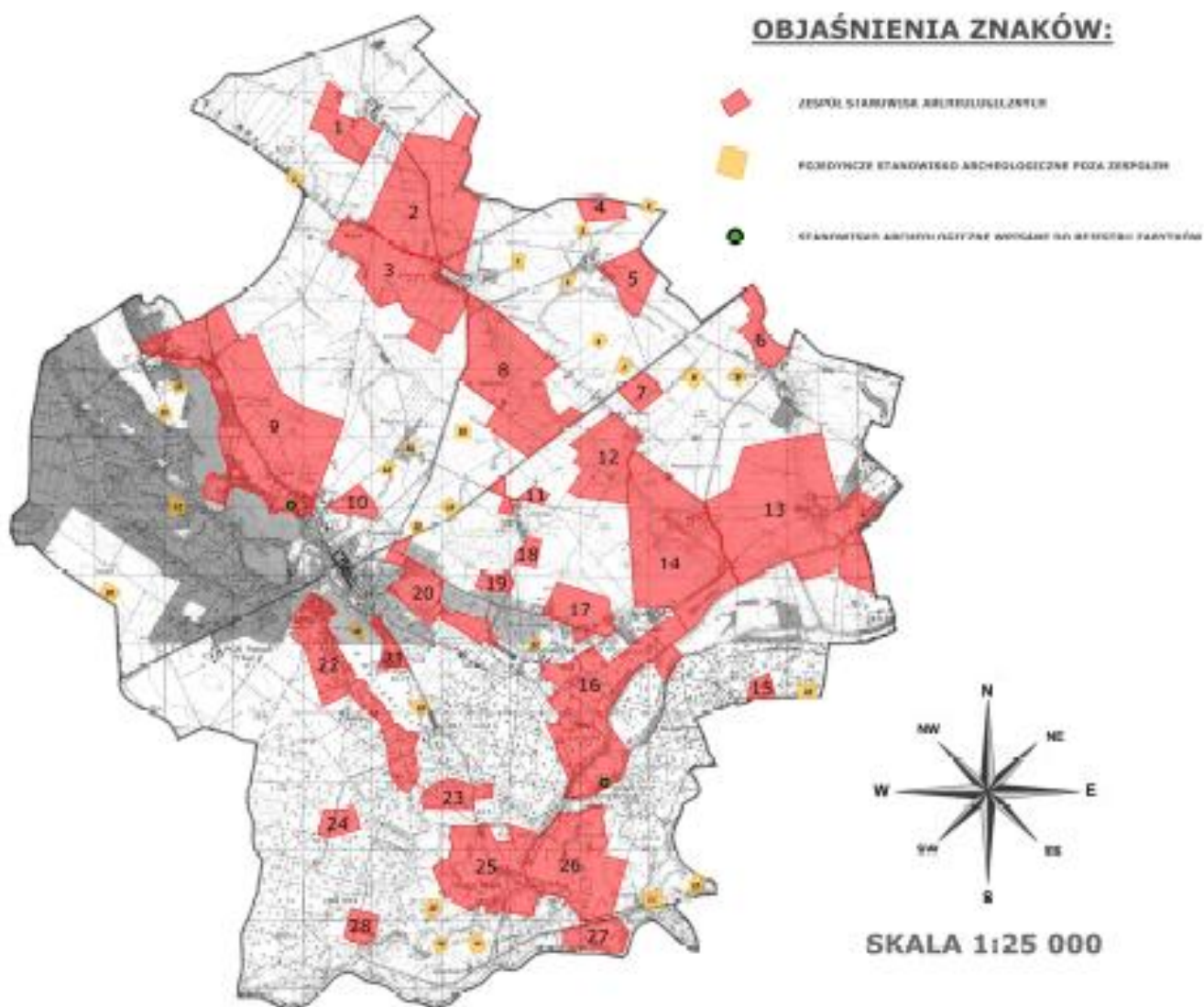
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 11

POLWICA stan.1, ob. AZP 57-30/114

Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 12

- ŁĘKNO stan.13, ob. AZP 57-30/84
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 13
- ZANIEMYŚL stan.10, ob. AZP 57-30/127
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 14
- ZANIEMYŚL stan.9, ob. AZP 57-30/126
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 15
- JEZIORY WIELKIE stan.3, ob. AZP 57-29/63
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 16
- JEZIORY WIELKIE stan.10, ob. AZP 57-29/64
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 17
- JEZIORY WIELKIE stan.17, ob. AZP 57-29/72
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 18
- JEZIORY WIELKIE stan.10, ob. AZP 58-29/10
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 19
- ZANIEMYŚL stan.1, ob. AZP 58-30/112
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 20
- LUBONIECZEK stan.1, ob. AZP 58-30/75
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 21
- LUBONIECZEK stan.4, ob. AZP 58-30/76
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 22
- WYSZAKOWO stan.13, ob. AZP 58-31/3
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 23
- KEPA stan.37, ob. AZP 58-30/67
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 24
- KEPA stan.43, ob. AZP 59-30/8
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 25
- KEPA stan.38, ob. AZP 59-30/3
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 26
- KEPA stan.45, ob. AZP 59-30/10
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 27
- KEPA stan.44, ob. AZP 59-30/9
Pojedyncze stanowisko archeologiczne poza zespołem 28
- KEPA stan.3, ob. AZP 58-30/35

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH GMINA ZANIEMYŚL



7. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i archeologicznego

Archeologia jest nauką, która zajmuje się badaniem materialnej i kulturowej przeszłości człowieka. Podstawowymi rodzajami źródeł dla archeologii są nawarstwienia (dokumentujące zarówno działania człowieka jak i naturalne procesy kształtujące powierzchnię ziemi) oraz znajdujące się w nich wytwory rąk ludzkich a także szczątki ludzi, zwierząt i roślin. Wszelkie działania inwestycyjne naruszające strukturę gruntu prowadzą do bezpowrotnego zniszczenia układu stratygraficznego. Przemieszczone warstwy oraz wyrwane z kontekstu zabytki nieodwracalnie tracą wartości poznawcze. W czasie realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu ochrona stanowisk archeologicznych i nawarstwień kulturowych powinna mieć swoje odbicie w zagadnieniach związanych z planowaniem przestrzennym, warunkach zabudowy, inwestycjach celu publicznego. Ponadto ochrona zabytków archeologicznych winna być respektowana wg opinii i decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora zabytków.

7.1. Najcenniejsze zabytki na terenie gminy:

Barokowy dwór w Jeziorach Wielkich

Właścicielami był ród Doliwów, a później Porajów i Nałęczów. Kolejnymi właścicielami byli m.in. Ponińscy, Jaraczewscy, Skórzewscy, Czarnecy. Od 1887r. niemiecka rodzina Jouanów. W pobliżu znajduje się park krajobrazowy o powierzchni 9,30 ha z aleją grabową. Dwór oraz park stanowią własność prywatną, dwór został poddany kompleksowym działaniom zabezpieczająco – remontowym.

Drewniany kościół w Śnieciskach, zbudowany w 1767r.

Kościół p.w. św. Marcina z 1767 roku konstrukcji zrębowej. Z wyposażenia kościoła na uwagę zasługują m.in. ołtarze barokowe : główny z rzeźbami św. Anny i św. Joachima i Boga Ojca w zwieńczeniu oraz dwa boczne : późnogotycki krucyfiks z XVI w na belce tęczowej, konfesjonał z 1797r. rzeźby św. Michała Archaniola, św. Jana Nepomucena, św. Stanisława Szczepanowskiego i św. Wojciecha oraz polichromia Wiktora Gosienieckiego z 1929r. Przy kościele drewniana dzwonnica i plebania z końca XIX w oraz figura św. Józefa

Kościół w Mądrzem, zbudowany w latach 1896 – 97 przez architekta Jana Rakowicza

Wieś Mądre – wzmianka od 1380r., będąca do roku 1796 własnością biskupów poznańskich. Na szczycie niewielkiego wzniesienia w miejscu drewnianego kościoła z 1785r. w latach 1896 – 1897 wzniesiono świątynię neogotycką p.w. św. Jadwigi Śląskiej, z wieżą o szpiczastym hełmie. W ołtarzu głównym gotycka rzeźba Piety z pierwszej połowy XV w. Jest tu sanktuarium maryjne, a kult Matki Boskiej Bolesnej Mądrskiej rozwinięty był już w wieku XVII. W szczególnym złym stanie znajduje się dach budynku, w wyniku dużej nieszczelności w pokryciu dachowym ucierpiała więźba dachowa oraz wnętrze kościoła. Wykonano już pierwszy etap remontu – remont hełmu wieży. Przy kościele lipa drobnolistna o obw. około 420 cm, zwana „lipą pielgrzyma”. Dalej plebania z drugiej połowy XIX wieku, a na zboczu wzniesienia kościelnego ułożony tarasowo cmentarz gdzie można zobaczyć ciekawe grobowce rodzin Sokolnickich, Moszczyńskich i Rembowskiich – wiele grobów i grobowców wymaga pilnych napraw i prac konserwatorskich.

Dziewiętnastowieczny zespół dworski w Czarnotkach

We wsi znajduje się dwór Karczewskich z końca XIX w., z czterokolumnowym gankiem i bocznymi skrzydłami. Na skutek nakazu konserwatorskiego został zabezpieczony przed zniszczeniem – wyremontowano wieżbę, wymieniono pokrycie dachowe, naprawiono stropy, wykonano stolarkę okienną oraz poddano konserwacji stolarkę drzwiową. Przy dworze dobudowana (około 1870r.) oficyna oraz park krajobrazowy (około 3 ha) z dębami, jesionami i lipami. Park w stanie dobrym, Układ kompozycyjny czytelny.

Pałac w Łęknie

W rozległym parku krajobrazowym na skraju rynny jeziornej w roku 1859 wzniesiono wg projektu arch. Stanisława Hebanowskiego eklektyczny pałac Potulickich, rozbudowany w roku 1887 przez niemieckich właścicieli. Użytkowany przez szkołę znajduje się w stanie zadawalającym. Na tyłach pałacu park krajobrazowy o pow. 9,31 ha ze starym drzewostanem – użytkowany i pielęgnowany, w stanie dobrym. Układ kompozycyjny czytelny i dobrze zachowany. Przy drodze do leśniczówki piękna aleja grabowa o długości ok. 130 m – pomnik przyrody.

Dwór w Polwicy

Dwór Skórzewskich z końca XIX w. z piętrową przybudówką z początku XX w. W tym dworze urodził się wybitny poeta wielkopolski Ryszard Wincenty Berwiński – na ścianie budynku tablica ku czci poety „Wielki poeta z małej Polwicy”. Konieczne jest osuszenie ścian zewnętrznych oraz remontu elewacji. Przy dworze park.

Dwór w Placzkach

Dwór zbudowany został w latach 70 – 80 XIX wieku, rozbudowany na początku XX w. o część południowo – wschodnią. Dwór jest przykładem architektury dworskiej z końca XIX wieku, rozbudowanej na początku XX w. w stylu nawiązującym do neorenesansu północnoeuropejskiego. Stanowi dobro kultury.

Kościół w Zaniemyślu p.w. św. Wawrzyńca zbudowany w 1840r.

Świątynia została zbudowana w stylu neogotyku romantycznego, w latach 1840–1842 z fundacji Józefa i Laury Jaraczewskich, wystrój wnętrza został skonsultowany przez Edwarda Raczyńskiego. Budowla posiada trzy nawy i wyodrębnione prezbiterium. Elewacja główna posiada ośmioboczne wieżyczki, w narożach rozdziela fryz arkadowy i ceglany gzyms. Nad wejściem do kościoła znajduje się ostry łuk. Przy zachodniej elewacji świątyni jest umieszczony klasycystyczny grobowiec Edwarda Raczyńskiego, z herbem Nałęcz i tablicami inskrypcyjnymi (napis na tumbie brzmi: „który dla siebie był skąpy, pomocny biednym, hojny dla Ojczyzny”). Na grobowcu jest umieszczony posąg żony Edwarda, Konstancji Potockiej z brązu wykonany w 1841 roku przez Alberta Wolffa, ucznia Christiana Daniela Raucha. Konstancja jest sportretowana w postaci Higiei.

Kościół poewangelicki, obecnie rzymsko – katolicki w Zaniemyślu p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny

Świątynia zbudowana została w latach 1776-1782 jako zbór ewangelicki. W obecnym stanie jest to kościół neoromański wybudowany w latach 1854-1855. Po II wojnie światowej w 1945 roku został poświęcony przez księdza dziekana Ewarysta Nawrowskiego. Staje się własnością parafii na mocy aktualnego użytkowania. Dekret ks. Abpa Antoniego Baraniaka z 7 kwietnia 1965 roku zatwierdza tytuł "Niepokalanego Serca

Najświętszej Maryi Panny" i nadaje charakter ecclesiae. W 1975 roku utworzony został przy tej świątyni ośrodek duszpasterski, który przekształcił się w 1981 roku w parafię katolicką Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny. Jest przykładem historyzującej architektury sakralnej z początku 2 połowy XIX wieku sięgającej do stylistyki romanizmu.

Zespół dworski na wyspie Edwarda Raczyńskiego

Wyspa Edwarda - wyspa o powierzchni 3 ha na jeziorze Raczyńskim. Na przełomie XVIII i XIX w. wyspa była własnością rodu Jaraczewskich. 1 października 1815r. kasztelan Józef Jaraczewski znając osobiście Edwarda Raczyńskiego i ceniąc jego zdolności i zamierzenia, podarował mu zaniemską wyspę. Wyspę porasta wspaniały drzewostan liściasty. Spotkamy tu ponad 300 wiekowych drzew, m.in. okazałe lipy, olchy, jesiony, osiki oraz około 60 potężnych dębów, z których 17 uznano za pomniki przyrody. Na szczególną uwagę zasługuje niezwykle okaz dębu o trzech pniach, o obwodzie około 700 cm, rosnący w pobliżu tzw. Domku Szwajcarskiego, zbudowanego przez E. Raczyńskiego w latach 1817-1819 w południowej części wyspy. W domu tym gościł Raczyński bardzo często, pracując, wypoczywając i zabawiając się. Jako że interesował się sztuką wojenną, podróżami i marynarką, zbudował na wodach jeziora "flotę wojenną" i ku uciechu swych gości oraz okolicznych mieszkańców organizował słynne "zaniemskie bitwy morskie". Wyspa była jednak świadkiem tragedii, bowiem tutaj w dniu 20 stycznia 1845 Edward Raczyński zakończył tragicznie swe życie wystrzałem z armatki. Po śmierci Raczyńskiego wyspa wróciła do aktualnych właścicieli dóbr zaniemskich. Od roku 1945 jest ona ogólnie dostępna, a Dom Szwajcarski początkowo był w ręku PTTK, następnie Państwowych Gospodarstw Rybackich oraz ANRSP.

W dniu 11 marca 2011r. został podpisany akt notarialny dotyczący nieodpłatnego przekazania nieruchomości położonej w Zaniemyślu stanowiącej Wyspę Edwarda na jeziorze Raczyńskim. Z uwagi na zły stan obiektów znajdujących się na Wyspie do czasu wykonania niezbędnych inwestycji i remontów Wyspa nie będzie dostępna dla zwiedzających. Czas wykonania tych prac uzależniony będzie od uzyskania niezbędnych uzgodnień z Konserwatorem Zabytków, pozwoleń a przede wszystkim od wygospodarowania środków finansowych potrzebnych do wykonania tych prac. Po ich przeprowadzeniu WYSPA EDWARDA będzie obiektem dostępnym zarówno dla mieszkańców Gminy Zaniemyśl jak i przyjezdnych.

8. Stan zachowania zabytków

8.1. Zabytki ruchome wpisanych do rejestru zabytków

Gmina Zaniemyśl jest stosunkowo bogata w zasoby obiektów zabytkowych. Zasoby wyposażenia są w stanie technicznym dostatecznym i dobrym.

Stan zachowania zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków

Miejscowość	Obiekt	Stan zachowania
Czarnotki	Dwór	dobry
	Oficyna	dobry
	Park	dobry
Jezioro Wielkie	Dwór	dobry

	Park	dostateczny
Łękno	Pałac	dostateczny
	Park	dostateczny
Mądre	Kościół	dostateczny
	Cmentarz	dobry
Pigłowice	Park	zły
Płaczki	Dwór	dostateczny
	Park	dostateczny
Polwica	Dwór	dobry
	Park	dostateczny
Śnieciska	Kościół	dostateczny
	Park dworski	zły
Wyszakowo	Park	dostateczny
Zaniemyśl	Kościół parafialny	bardzo dobry
	Park przy probostwie	dobry
	Kościół poewangelicki	bardzo dobry
	Dwór szwajcarski na wyspie Edwarda	dobry
	Park na wyspie	dobry

(źródło : Raport o stanie zabytków w Gminie Zaniemyśl – WUOZ w Poznaniu)

Wszystkie prace podejmowane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków wymagają pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków po uprzednim uzgodnieniu ich zakresu w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony zabytków.

8.2. Stanowiska archeologiczne

Zgodnie z art. 6 pkt. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – Dz. U Nr 162, poz. 1568, wszystkie zabytki archeologiczne bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece .

Na terenie gminy Zaniemyśl znajdują się dwa stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru tj. grodzisko w Kępie Wielkiej (wieś położona w sąsiedztwie ujścia rzeki Maskawy do →Warty), położone w lesie, które nie wymaga żadnych zabiegów konserwatorskich natomiast grodzisko w Łęknie również położone w lesie, funkcjonujące jako nieużytek wymaga uzupełnienia w wale (5-metrowe stożkowe grodzisko zwane „Łysa Góra”).

8.3. Zagrożenia dla zabytków nieruchomych

Większość budynków mieszkalnych zbudowanych w końcu XIX w oraz w XX w jest w zadawalającym stanie technicznym, prowadzone są w nich bieżące naprawy i remonty. W najgorszej sytuacji są budynki powstałe w końcu XVIII w oraz w 1 połowie wieku XIX – parterowe, nakryte dwuspadowymi dachami, typowe dla małomiasteczkowej architektury. Wykazują one duże zużycie elementów konstrukcyjnych. Zagrożenia wynikają z braku środków publicznych na rewitalizację, stosowane są ubogie technologie i materiałów z czasu budowy. Wiele z nich doznało również przebudowy elewacji w związku z zamianą ich roli z funkcji mieszkalnej na handlową. Prace te, polegające głównie na wymianie stolarki okiennej na plastikowe duże witryny przyczyniły się do zeszpecenia obiektów i zmniejszenia ich wartości zabytkowej. Na terenie gminy nie zakłada się radykalnych przekształceń funkcjonalno – przestrzennych. Największym zagrożeniem jest brak świadomości społeczeństwa odnośnie potrzeby chronienia zasobów kulturowych.

8.4. Zagrożenia dla zabytków archeologicznych

Cały obszar Zaniemyśla należy traktować jako zabytkowy. Wynika to z położenia dawnej wsi Niezamyśl na skrzyżowaniu szlaków handlowych. Jednym z ważniejszych terenów objętych ochroną archeologiczną jest cały obszar wyspy na jeziorze Raczyńskim.

Zagrożenia dla zabytków archeologicznych to przede wszystkim wszelkie inwestycje związane z zagospodarowaniem i zabudowaniem terenu oraz brak społecznego zrozumienia potrzeby ochrony dziedzictwa archeologicznego. Proces destrukcji stanowisk archeologicznych wynika przeważnie z działalności gospodarczej człowieka. Dziedzictwo archeologiczne jest nieodnawialne, ponieważ nie można odtworzyć raz naruszonego układu warstw ziemnych stanowiska archeologicznego. Każda ingerencja w tą skomplikowaną strukturę jest eksperymentem nieodwracalnym. Nawet archeologiczne prace wykopaliskowe, polegające na badaniu i interpretacji układu nawarstwień ziemnych oraz zabezpieczeniu odsłoniętych zabytków ruchomych prowadzą do zniszczenia nieruchomego zabytku archeologicznego.

Na terenie gminy priorytetowe zamierzenia inwestycyjne wiążą się z funkcjonowaniem układu drogowego czy wodno – kanalizacyjnego.

Należy zapewnić prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych poprzez:

- respektowanie wyznaczonych stref ochronnych stanowisk archeologicznych na załącznikach graficznych przy sporządzaniu dokumentów planistycznych,
- wprowadzenie zapisu zapewniającego prawidłową ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz obszarów chronionych tj. historycznej zabudowy wsi Zaniemyśl, układów ruralistycznych, założeń pałacowo – parkowych, zabytkowych cmentarzy, obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ujętych w ewidencji zabytków.

9. Plany inwestycyjne wg Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zaniemyśl:

Nazwa programu lub zadania z kontraktu	Referat realizujący program lub koordynujący wykonanie programu	Okres realizacji programu od	Okres realizacji programu do
Budowa hali widowiskowo-sportowej w Zaniemyślu - budowa obiektu ogólnie dostępnego dla mieszkańców wykorzystywany do imprez kulturalno-sportowych	Urząd Gminy	2005	2016
Przebudowa drogi powiatowej Nr 2468P Kórnik – Zaniemyśl - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	Urząd Gminy	2013	2015
Przebudowa drogi w Dobroczynie - poprawa jakości i dostępności lokalnych połączeń komunikacyjnych	Urząd Gminy	2013	2014
Przebudowa ul. Doliwcowej w Jeziorach Małych	Urząd Gminy	2013	2015
Przebudowa ul. Dworcowej w Zaniemyślu - poprawa jakości i dostępności lokalnych połączeń komunikacyjnych	Urząd Gminy	2014	2015
Przebudowa ul. Kilińskiego z łącznikiem pieszo-jezdnym i ul. Kochanowskiego I etap w Zaniemyślu	Urząd Gminy	2013	2014
Przebudowa ul. Plażowej w Zaniemyślu - poprawa jakości i dostępności lokalnych połączeń komunikacyjnych	Urząd Gminy	2014	2015
Wniesienie wkładu do Zakładu Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Jarocinie - zagospodarowanie i nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami i osadami ściekowymi dla gmin objętych Porozumieniem	Urząd Gminy	2013	2015
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę sanitariatów z przebieralniami na terenie miejsca do kąpieli nad jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu - poprawa jakości życia mieszkańców oraz wizerunku tego terenu, jak również zwiększenie atrakcyjności miejscowości Zaniemyśl	Urząd Gminy	2011	2014

Przebudowa ul. Doliwcowej w Jeziorach Małych - projektuje się ulicę jednojezdniową, dwupasową, szerokości 6,00m. Nawierzchnia jezdni bitumiczna, dwuwarstwowa, na podbudowie z kruszywa łamanego. Chodniki projektuje się po stronie lewej o szerokości 2,00 m na całym odcinku. Po stronie prawej - chodnik szerokości 1,50 m tylko na odcinku od km 0+049,70 do km 0+123,00. Chodniki zlokalizowane bezpośrednio przy krawężniku. Kostka na chodniku - grubości 6 cm szara. Jedynie przy krawężniku ułożyć pas szerokości 40 cm z kostki koloru czerwonego. Osie ulic należy poprowadzić równolegle do granicy pasa drogowego. Krawężnik betonowy 15/30 na podsypce cementowo piaskowej 1:4 i ławie betonowej z oporem z betonu C-12/15. Na wjazdach i przejściach dla pieszych, projektuje się krawężnik betonowy przejazdowy 15/22 z odcinkami skośnymi (przejściowymi). Wysokość krawężnika na wjazdach i przejściach dla pieszych - 4cm powyżej ścieku, na pozostałych odcinkach 12 cm. Chodniki po stronie zewnętrznej ograniczone obrzeżem

betonowym 6/20 ułożonym na podsypce cementowo piaskowej i ławie betonowej z oporem. Nawierzchnia wjazdów wykonana będzie z kostki betonowej czerwonej grubości 8cm na podsypce cementowo piaskowej 1:4 i podbudowie z chudego betonu grubości 15cm. Nawierzchnię wjazdu w bramach ograniczona opornikiem betonowym 12/25 ułożonym na podsypce cementowo piaskowej i ławie betonowej z oporem. Nawierzchnia w ulice boczne wykonane z kostki betonowej grubości 8cm, kolor szary, na podsypce cementowo piaskowej i podbudowie z chudego betonu grubości 20cm na głębokość 3,0m. Przy drogach bocznych wzdłuż nawierzchni bitumicznej wykonany będzie ściek z kostki betonowej jak przy krawężniku. Spadki poprzeczne jezdni 2%, chodników 1-2%. Wykonanie robót obejmuje również pobudowanie kolektora deszczowego KD-1 z rur PCV spienionych fi 300mm o łącznej długości 645 mb z włączeniem do odbiornika wraz z wykonaniem wejść w ulice boczne (od pobudowanych studni - kolektory KD-4 do 7) z rur PCV fi 300mm na głębokość ca 12,0m każdy zaślepionych oraz pobudowanie kolektora KD-3 z rur PCV spienionych fi 300mm o łącznej długości 41,0 mb. **Termin wykonania:** do dnia 2014-10-30.

Przebudowa ulicy Kasprzaka w Zaniemyślu - nieutwardzonej, na utwardzenie kostką brukową wraz z wykonaniem kanalizacji deszczowej z włączeniem w istniejącą sieć w ulicy Kochanowskiego. Przebudowa na odcinku 157 mb; sieć kanalizacji deszczowej - rurociąg KD - 1 fi 200 mm długości 20 mb, fi 250 mm długości 107 mb, fi 315 mm długości 30 mb, studzienki betonowe fi 1,0 m szt. 5 z podłączeniem do istniejącej sieci wraz z przykanalikami; utwardzenie jezdni z kostki betonowej szarej bezzazowej, chodniki z kostki betonowej szarej, zjazdu z kostki betonowej grafitowej, przejście dla pieszych z kostki betonowej koloru czerwonego, oznakowanie pionowe. **Termin wykonania:** do 2014-08-30.

Budowa kanalizacji deszczowej ul. Polwicka w Łęknie - etap I - budowa kolektora kanalizacji deszczowej dla odprowadzenia wód opadowych z nawierzchni ul. Polwickiej w Łęknie - etap I, z włączeniem do istniejącej rury wyprowadzonej z kolektora zbiorczego w ul. Poznańskiej w Łęknie. **Termin wykonania:** do 2014-05-20.

Przebudowa ul. Kilińskiego z łącznikiem pieszo-jezdnym i ul. Kochanowskiego I etap w Zaniemyślu poprzez:

- a) budowę kanalizacji deszczowej z rur PCV
- b) utwardzenie nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego, kostki betonowej, kostki kamiennej
- c) wykonanie chodników z kostki brukowej betonowej
- d) wszelkie prace towarzyszące (np. rozbiórki, wycinka drzew oraz organizacja ruchu itp).

Termin wykonania: do dnia 2014-07-30.

9.1. Założenia inwestycyjne w zakresie rewitalizacji terenów ogólnodostępnych

- zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę sanitariatów z przebieralniami na terenie miejsca do kąpieli nad jeziorem Raczyńskim w Zaniemyślu - poprawa jakości życia mieszkańców oraz wizerunku tego terenu, jak również zwiększenie atrakcyjności miejscowości Zaniemyśl (**okres realizacji 2011 - 2014**),

- przebudowa drogi powiatowej Nr 2468P Kórnik – Zaniemyśl - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego (**okres realizacji 2013 - 2015**),
- rewitalizacji placu Berwińskiego w Zaniemyślu, w planach zawarto przede wszystkim projekt modernizacji zieleni, utwardzenie ciągów pieszych z wydzielaniem terenów placu zabaw oraz zapewnienie wypoczynku, rekreacji i miejsca spotkań dla mieszkańców, zostanie zbudowany plac zabaw dla dzieci oraz cały teren zostanie wyposażony w elementy małej infrastruktury (ławeczki, oświetlenie, kosze na śmieci itp.)

10. Założenia programowe

1. Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Zaniemyśl (2014 - 2017)

- sporządzenie gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków w uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków oraz rozszerzenie i uzupełnienie danych do Gminnej ewidencji zabytków (wykonanie pełnej fotografii obiektów, Gminna Ewidencja Zabytków musi być wykonana na zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej, gminnej ewidencji zabytków (Dz. U. Nr 113, poz. 661).
- bieżąca aktualizacja gminnej ewidencji zabytków nieruchomości Gminy Zaniemyśl,
- systematyczne aktualizowanie bazy informacji o stanowiskach archeologicznych,
- opracowanie fotograficzne stanu zachowania zabytków wpisanych do Gminnej ewidencji zabytków,
- udostępnienie i systematyczna aktualizacji na stronie internetowej Gminy Zaniemyśl wykazu obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków Gminy Zaniemyśl,
- sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu *(przepisy ustawy o ochronie zabytków nakładają na wójtów, burmistrzów i prezydentów obowiązek sporządzania co 2 lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami. Sprawozdanie to winno być przedkładane radzie gmin).*

2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego (2014 - 2017)

- opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

3. Współpraca z właścicielami obiektów zabytkowych (2014 - 2017)

- pomoc w kontaktach ze służbami konserwatorskimi, archeologicznymi w ramach planowanych prac,
- bieżące zamieszczanie na stronie internetowej Gminy dostępnych samorządowi informacji dotyczących możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, ułatwiających właścicielom i zarządcom obiektów zabytkowych terminowe i prawidłowe składanie stosownych wniosków w dziedzinie dziedzictwa kulturowego,.
- określenie zasad i udzielenie pomocy finansowej właścicielom remontującym obiekty wpisane do Rejestru Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków w ramach środków zabezpieczonych w budżecie gminy na dany rok (dotacje, ulgi w podatku od nieruchomości)

4. Edukacja, promocja (2014 - 2017)

- edukacja dzieci młodzieży szkolnej w zakresie zapoznania się z zabytkami i historią gminy (włączanie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć szkolnych),
- inicjowanie szkolnych konkursów wiedzy o zabytkach na terenie Gminy oraz wycieczek szkolnych, których celem jest poznanie zabytków Gminy. Konkursy – plastyczne, fotograficzne,
- wydawnictwo – pocztówki, foldery, książki,
- tworzenie stron internetowych na temat zabytków i tradycji

5. Plany dotyczące obiektów zabytkowych stanowiących własność Gminy

- **Domek szwajcarski** dla Gminy Zaniemyśl ma dużą wartość zabytkową, dotychczasowe przeprowadzone remonty domku obejmowały wymianę pokrycia dachowego z trzciny na papę termozgrzewalną z naprawą konstrukcji wraz z wymianą obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych oraz instalacji odgromowej, konserwację elementów drewnianych, rozbiórkę istniejących tarasów z wykonaniem nowych, dla tego zakresu opracowano program prac konserwatorskich. Kolejne prace wykonywane będą wewnątrz budynku, przewiduje się także przyłączenie budynku do kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej. Domek „szwajcarski” został wpisany do rejestru zabytków *nr 2503/A decyzją z dnia 11.12.1953r.* w związku z powyższym prace remontowe wymagają pozwolenia WUOZ w Poznaniu
- **Park na wyspie** - w ramach zagospodarowania przestrzeni publicznej na podstawie opracowanego projektu wraz z programem prac archeologicznych pobudowano budynek socjalno – sanitarny w stanie wykończonym, wykonano oświetlenie parkowe, ustawiono replikę armatki, tablice informacyjne oraz wyremontowano pomost cumowniczy. W ramach tego projektu pozostało do wykonania zagospodarowanie ścieżek spacerowych. Ponadto w zakresie prac pielęgnacyjnych drzewostanu, prace wykonano na podstawie uzyskanych pozwoleń. Kolejne prace pielęgnacyjne będą wykonywane na bieżąco, w miarę potrzeby. Park objęty jest ochroną konserwatorską, został wpisany do rejestru zabytków *nr 2124/A decyzją z dnia 11.09.1987r.* w związku z powyższym prace na terenie parku wymagają pozwolenia WUOZ w Poznaniu.

11. Realizacja Gminnego Programu

Realizacja może odbywać się poprzez wykorzystanie takich instrumentów jak :

- **instrumenty prawne** czyli dokumenty wydawane przez Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków zgodnie z przepisami ustawy, uchwalanie dokumentów planistycznych uwzględniających zasady ochrony i opieki nad zabytkami oraz wnioskowanie o wpis do rejestru zabytków, które powinny być objęte ochroną,
- **instrumenty społeczne** w postaci edukacji kulturowej, informacyjnej czy współpracy z organizacjami społecznymi,
- **instrumenty finansowe** takie jak dotacje, subwencje, dofinansowania,
- **instrumenty koordynacji i kontroli** w postaci dostosowania przepisów miejscowych, aktualizowania i uzupełniania baz danych ewidencji gminnej oraz dokonywanie przeglądów stanu kulturowego

11.1. Źródła finansowania Programu

Realizacja Programu wymaga zapewnienia dysponowania środkami finansowymi. Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, dotacja może być udzielona tylko dla zabytków znajdujących się w rejestrze konserwatora zabytków, nie dotyczy to zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.

Finansowanie ochrony i opieki nad zabytkami podzielić

- źródła publiczne tj. budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej

- źródła prywatne – środki osób fizycznych i prawnych, organizacji pozarządowych stowarzyszeń czy fundacji, itp.

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 (Uzupełnienie NARODOWEJ STRATEGII ROZWOJU KULTURY NA LATA 2004-2020)

PROGRAM OPERACYJNY

„DZIEDZICTWO KULTUROWE”

Celem programu jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym kompleksowa poprawa stanu zabytków oraz rozwój kolekcji muzealnych. Program dotyczy również placówek emigracyjnych oraz zabytków polskich i z Polską związanych, znajdujących się poza granicami kraju. Ponadto celem częściowym programu są:

- poprawa stanu zachowania zabytków;
- zwiększanie narodowego zasobu dziedzictwa kulturowego (w tym także dziedzictwa archeologicznego);
- kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele inne niż kulturalne;
- zwiększenie roli zabytków i muzealiów w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych;
- poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji;
- zabezpieczenie zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę oraz na wypadek sytuacji kryzysowych i konfliktu zbrojnego.

Cele programu realizowane będą poprzez 2 priorytety:

Priorytet 1 - Rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych

Priorytet 2 - Rozwój i konserwacja kolekcji muzealnych

Priorytet 3 – Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju

Priorytet 4 – Ochrona zabytków archeologicznych

Priorytet 5 – Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego

Priorytet 6 – Ochrona zabytkowych cmentarzy

Uprawnieni wnioskodawcy:

- jednostki samorządu terytorialnego, realizujące zadania na własną rzecz lub na rzecz instytucji nie będących instytucjami kultury;

- organizacje pozarządowe, za wyjątkiem działających w sferze kultury;
- kościoły i związki wyznaniowe;
- prywatni właściciele lub posiadacze zabytków;
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą (zasada "de minimis")

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ) 2014-2020

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ) zakłada realizację działań dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, transportu i bezpieczeństwa energetycznego. *Ponadto środki z programu przeznaczone zostaną w ograniczonym stopniu na inwestycje w obszary* ochrony zdrowia i *dziedzictwa kulturowego*. Program ma przede wszystkim wspierać rozwój infrastruktury technicznej kraju, co w efekcie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gospodarki oraz zwiększenia jej konkurencyjności.

Głównym celem PO IŚ 2014-2020 będzie wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. W ramach PO IŚ 2014-2020 zostanie położony większy nacisk na wsparcie gospodarki skutecznie korzystającej z dostępnych zasobów, przez co sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej ekonomicznie. Dzięki zachowanej w ten sposób spójności i równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program będzie skutecznie realizował założenia unijnej strategii. Najważniejszymi beneficjentami PO IŚ 2014-2020 będą podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków

Środki finansowe na dany rok pozostające w dyspozycji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przyznawane są na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach ruchomych i nieruchomych na podstawie wniosków złożonych przez posiadaczy lub użytkowników zabytków. W ramach środków finansowych pozostających w dyspozycji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków można ubiegać się o dofinansowanie następujących rodzajów zadań:

- 1) prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków planowanych do przeprowadzenia w roku udzielenia dofinansowania;
- 2) prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków przeprowadzonych w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia wniosku (**po wykonaniu wszystkich prac lub robót określonych w pozwoleniu wydanym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków**).

Uprawnieni wnioskodawcy

Zgodnie z przepisami art. 73 Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami o udzielenie dotacji mogą ubiegać się - osoby fizyczne, osoby prawne lub inne jednostki organizacyjne, będące właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru zabytków albo posiadające taki zabytek w trwałym zarządzie. Wnioskodawcami nie mogą być podmioty określone w art. 72 Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece

nad zabytkami tj. jednostki organizacyjne zaliczane do sektora finansów publicznych, które finansowane są ze środków finansowych przyznawanych odpowiednio przez dysponentów części budżetowych bądź jednostki samorządu terytorialnego, którym podlegają te jednostki.

Urząd Gminy Zaniemyśl

Rada Gminy Zaniemyśl dnia 27 lutego 2012r. podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (**uchwała Nr XIV/106/2012**). Z budżetu Gminy mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie przez dotowany podmiot prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku ruchomym lub nieruchomym, jeżeli zabytek ten łącznie spełnia następujące kryteria:

- znajduje się na stałe na obszarze Gminy;
- jest dostępny publicznie;
- jest wpisany do rejestru zabytków.

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku, mogą być udzielane na nakłady, określone w art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Wnioski o dotację kieruje się do Wójta w terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy.

Udzielone dotacje:

- Rada Gminy Zaniemyśl udzieliła dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. Niepokalanego Serca NMP w wysokości 5.000,00 zł z przeznaczeniem na wymianę podłogi na emporach bocznych i emporze organowej kościoła zabytkowego p.w. Niepokalanego Serca N.M.P. w Zaniemyślu (**Uchwała Nr XVI/118/2012 z dnia 08 maja 2012 roku**),
- Rada Gminy Zaniemyśl udzieliła dotacji Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Marcina w Śnieciskach w wysokości 5.000,00 zł z przeznaczeniem na konserwację pokrycia dachu z gontów i oszalowania ścian kościoła p.w. Św. Marcina w Śnieciskach (**Uchwała Nr XVI/119/2012 z dnia 08 maja 2012 roku**),
- Rada Gminy Zaniemyśl udzieliła dotacji parafii rzymsko - katolickiej pod wezwaniem Św. Jadwigi w Mądrzem w wysokości 5.000,00 zł z przeznaczeniem na konserwację i renowację okien witrażowych w kościele p.w. Św. Jadwigi w Mądrzem (**Uchwała Nr XVI/120/2012 z dnia 08 maja 2012 roku**),

11.2. Określenie sposobów realizacji poszczególnych celów Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Sposoby realizacji celów Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami to przede wszystkim :

- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków i ochrony środowiska w gminnych dokumentach strategicznych - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zaniemyśl, Strategii Rozwoju Gminy Zaniemyśl, Planach Odnowy Miejscowości oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- w kwestii ekspozycji zabytków i walorów turystycznych wydano Przewodnik „Zaniemyśl i okolice”- znajdują się w nim dzieje Zaniemyśla, również trasy wycieczek rowerowych i szlaków turystycznych, dostępne są mapy i foldery - Przewodnik w najbliższym czasie będzie aktualizowany,

- w zakresie poprawy stanu zachowania zabytków Gmina Zaniemyśl udziela dotacji z przeznaczeniem na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane obiektów wpisanych do rejestru zabytków

11.3. Monitoring działania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami

Gminny Program został opracowany na okres 4 lat tj. na lata 2014 - 2017. Przepisy ustawy o ochronie zabytków nakładają na wójtów, burmistrzów i prezydentów obowiązek sporządzania co 2 lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami, sprawozdanie to winno być przedkładane Radzie Gminy. Po 4 latach program winien być zaktualizowany i ponownie przyjęty przez Radę Gminy Zaniemyśl.

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XXXIX/286/2014 Rady Gminy w Zaniemyślu z dnia 15 września 2014r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zabytkami na lata 2014 – 2017 dla Gminy Zaniemyśl

Gmina Zaniemyśl zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 roku, poz. 594 ze zm.) w zakresie zadań własnych realizuje sprawy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (art.7 ust. 1 pkt 9). Natomiast obowiązek sporządzenia programu opieki nad zabytkami, będącego istotnym instrumentem ochrony zabytków, nakłada na gminę art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 roku Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.). Gminny program opieki nad zabytkami zawiera opis stanu rozpoznania zasobów dziedzictwa kulturowego, kierunki i propozycje działań opieki nad zabytkami. Program stanowi również punkt wyjścia do stworzenia możliwości współpracy między Gminą oraz właścicielami zabytków, w celu jak największej dbałości o dziedzictwo kulturowe. Z realizacji Gminnego Programu Wójt sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy (art.87 ust.5 ustawy). Program opieki nad zabytkami przyjmuje uchwałą rada gminy, po uzyskaniu pozytywnej opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków (art. 87 ust.3 ustawy) i podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 87 ust. 4 ustawy). Przygotowany projekt „Gminnego Programu” dla Gminy Zaniemyśl został pozytywnie zaopiniowany w dniu 21 lipca 2014 roku przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, co stanowi wypełnienie przywołanych przepisów ustawy.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały uważa się za zasadne.

sporządziła: B. Madajczak